

Nordmaling 2. 8. 1985 Går miste om arbetstillfällena

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommun går miste om 10 arbetstillfällen. Länsstyrelsen har sagt nej till lokaliseringstöd för det planerade glasbruket Kristallen vid Röd- viken, Nordmaling.

– Beklagligt, säger Gösta Jonsson, näringslivsansvarig på kommunen, som anser att företagets etablering hade varit välkommen med goda villkor för kommunen.

Det var under torsdagen det blev känt att det glasbruk som planerade en etablering i f.d. Glashyttan Kristallens lokaler i Nordmaling fått nobben av länsstyrelsen. Enligt de uppgifter som ligger till grund för företagets ansökan om lokaliseringstöd planerade företagsledningen, Lars Gustavsson, Växjö, att inleda verksamheten med kunniga glasblåsare från Småland för att så småningom övergå till att lära upp ungdomar från trakten och därefter slussa in

dem i produktionen.

Inkörningsperioden uppskattades till ca 3 år och vid den tiden beräknades tillverkningen uppgå till ca 2–2,5 ton glas per vecka. I huvudsak skulle produktionen bestå av nytto- och prydnadskrystall.

För att få igång verksamheten räknade Lars Gustavsson med statliga lån och bidrag på totalt ca 1,5 miljoner kr.

För kommunen bestod etableringen enbart i att upplåta den lokal vid Röd- viken som tidigare disponerats av ett företag i samma bransch, säger John-Erik Nyländer (s), kommunalråd, samt Gösta Jonsson, näringslivsansvarig inom kommunen. Båda är av uppfattningen att det uteblivna lokaliseringstödet var beklagligt ur kommunens synpunkt. Ingen av dem höjer däremot sin röst mot länsstyrelsens beslut.

– Om länsstyrelsen bedömt projektet som olönsamt har vi ingen anledning att ifrågasätta detta eftersom kommunen själv aldrig haft anledning att gå in och bedöma om projektet är realistiskt eller inte. OWE FREDRIKSSON

Gräsmysrdansen ger trafikproblem 3. 8. 1985

DANSERNA i Gräsmyr har figurerat i tidningarna den här veckan. Hur det är inom festplatsområdet vet jag inte men däremot skall jag kritisera trafiken dit.

Man hinner inte långt från Röd- bäck så kastas en plåtbuk ut från en bil. En del bilister har fått glasfaskor på sina bilar av omkörande gräsmysbesökare. Sedan börjar det där otureliga pinkandet efter vägkanten. Tycker ni pojkar att det ser gentlemannaaktigt och kavaljersmässigt ut att stå på detta sätt som den mest ogenerade hund.

Vårt kommunalråd Margot Vikström sade i VK att nu måste flickorna börja att ta efter männen. Hur skulle det då se ut efter vägkanterna till våra ungdomsdanser.

Lite längre fram efter vägen hade hennes vilja gått igenom för där fick några grabbar hjälpa upp en flicka till bilen sedan vägsälanten hade bjudit på en skjuts.

Efter dansen skall tonåringar hämtas. Då blev man sittande i en bilkö. Bilar och folk kom i stora horder från festplatsen. Trafiken mot Hössjö stannade. Varför? En tredje bilkö i mitten av vägen stod stilla likaså.

Äntligen en polisbil. Men det var nog en bil för handikappade för poliser måste väl ändå ha så pass ben

under sig att de kan gå ut ur bilen och se vad som borde göras. Det enda som rördes var motorerna och där satt man och inandades avgaser gott och väl en halvtimme.

Trafiken till och från en fest tillhör festarrangemanget och skall gå in i den normala organisationen. Detta skall göras bättre nästa gång det är dans i Gräsmyr. En annan trafikrisk är detta lifande som halvfulla ungdomar gör i kvällsmörkret. Där har ni föräldrar en skyldighet att ställa upp.

En av många "hämtande föräldrar"

Många nya jägare 2. 8. 1985

NORDMALING: Kommunen har fått mer än 110 nyutbildade jägare i år. Så många har nämligen hittills tagit sin jägarexamen inför årets jaktsäsong, berättar en av utbildningsledarna, Tage Forsgren.

– Vi har dessutom ytterligare ett antal som ännu inte kunnat beredas plats vid de olika praktiska prov som hör till utbildningen men som är på gång, konstaterar han.

Totalt är det mer än ett 10-tal jägarexamenskurser som hållits på olika platser under vintern och våren inom Nordmalings kommun. Antalet utbildningsledare är tre.

Den del av utbildningen som ligger Tage Forsgren närmast om hjärtat är "säker vapenhantering" och han gläds åt ett delar har bemötts med så stort intresse.

Dödsfall 2. 8. 1985

Erik Johansson, Mo, Lögdeå. I sitt hem avled under måndagen efter en kort tids sjukdom lastbilschauffören Erik Johansson, Mo, Lögdeå. Han var 62 år och sörjes närmast av maken Svea, sonen Leif med familj bosatt i Oskarshamn, dottern Gerd-Mari, Umeå, samt barnbarn och Nordmalingsbygdens pingstförsamling.

Sedan 1949 var han gift med Svea, född Nygren, från Björna. Innan de 1957 flyttade till nybyggt hus i Mo var de länge bosatta i Lögdeå.

Erik Johansson var varmt religiös sedan ungdomsåren och tillhörde Nordmalingsbygdens pingstförsamling. Hans stora intresse vid sidan av hem och familj var naturliv och fiske. Han var omtyckt av sina vänner och känd som en redbar och trofast person med varm gudsfruktan.

LO-ungdom på kanotcamping 2. 8. 1985

NORDMALING: Nordmalings LO-ungdomar ska åka ut på kanotcamping den 10–11 augusti. På båtfärden kommer de att få facklig information.

– Ungdomarna ska ges tillfälle att diskutera sina fackliga problem, under trevliga förhållanden. Det säger Ulla-Maj Andersson, ordförande i LO-sektionen i Nordmaling. Färden ska gå i 4–6 timmar efter Öreälven i Bjurholms-trakten. Dessutom blir det övernattnings i Lagnäset, Bjurholm. 15 kanoter som kan ta två personer vardera är redan förbokade.

– Det blir lekar, sång musik och roligt i allmänhet, säger Ulla-Maj. LO-sektionen står för alla kostnader.

Eldhärjad såg i Rundvik reparerad

RUNDVIK (VK)

Grängeverkens såg i Rundvik står i det närmaste färdig att i bruk efter den omfattande branden för en månad sedan. En veckas driftstopp utöver semesteren är ändå bättre än företagsledningen i början vågade tro på.

— Efter den första brandplatsundersökningen spekulerade vi med ett driftstopp på ca 3 veckor utöver semesteren, så det här är bättre än vi vågat hoppas på, säger Erik Grundel, och berömmar samtidigt reparationspersonalen som i många fall arbetat i dubbla skift för att snabbt bli klara.

Sedan i måndags är sågens ordinarie personal tillbaka efter semesteren, men trots att ingen produktion varit i gång har de ändå haft fullt upp med underhålls- och reparationsarbeten.

Under fredagen försökte servicepersonalen få i gång sågen och dess datorstyrda enheter. Det lyckades med vissa problem, men ännu vid middagstid hade alla småjusteringar inte kunnat rättas till. Bl a var hydraullaggregatet för nya barkmaskinen oanvändbart. Däremot kör vi klenimmersågen i två skift. Dessutom är torken och råsorteringen igång, konstaterar Erik Grundel.

Miljonförlust per vecka

Trots en viss produktion gör företaget ändå en beräknad förlust på mellan en halv och en miljon per vecka när sågen är stillastående. Företagsledningen bedömer ändå situationen som tillfredsställande och att inga störningar i leveranserna kommer att uppstå.

Tur i otören är att augusti är den allmänna semestermånaden hos våra kunder på kontinenten, menar Erik Grundel.

OWE FREDRIKSSON

Kommunförbundet föreslår:

— Överväg att lägga ned Rundviks brandstation

NORDMALING (VK)

— Rundviks brandkår är att betrakta som en kommunal industribrandkår för Grängeverken och Swanboard/Masonite. Om inte industrierna är villiga att dela driftskostnaderna för brandkåren bör kommunen överväga att lägga ner rundviksstationen mot bakgrund av de få uttryckningar som sker per år. Det skriver det Svenska kommunförbundet i sin rapport till Nordmalings kommun beträffande den organisationsöversyn av brandförsvaret som skett. I rapporten föreslås en rad förändringar men inget förväntas skapa sådan diskussion som just rundvikskårens vara eller inte vara.

Det var i våras som Nordmalings kommun uppdrog åt Svenska Kommunförbundet att medverka i

organisationsöversyn av kommunens brandförsvär. Kommunförbundets utredare har varit Claes Cahier, Umeå.

I rapporten konstateras att nuvarande organisation upprättats så att kommunen indelats i två områden där Rundvik och Nordmaling svarar för var sitt område. Vid insatser i Norrfors sker samtidig uttryckning från Nordmaling. Mot bakgrund av den relativt korta avspänningstid som gäller för nordmalingskåren vid uttryckning till Rundvik ifrågasätts rundvikskårens fortsatta existens.

• Industribrandkår

— Förutom bostadsbebyggelsen är riskerna framför allt två stora industrier, Rundviksverken (nuvarande Grängeverken) och Swanboard/Masonite varför brandkåren i Rundvik mer är att betrakta som en kommunal industribrandkår, säger kommunförbundet i sin rapport.

— Eftersom antalet uttryckningar i Rundvik är så lågt som 5 per år kan det ifrågasättas om inte stationen bör läggas ner såvida inte industrierna vill vara med och dela

driftskostnaderna. Avståndet från Nordmaling är litet och insatstiden i Rundvik från Nordmaling uppgår till ca 12 min.

Kommunförbundet anser däremot att kåren i Norrfors fungerar som ett förstärkt brandvärn och bör bibehållas och snarare förstärkas med ytterligare beredskapsgrupper.

• Minskas ner

Kommunförbundet har lämnat tre alternativ till utryckningsorganisationen. I alternativ ett föreslås Nordmalings samt Norrfors kårer att bibehållas enligt dagens mönster medan Rundvik minskas med en brandman. Alternativ två innebär att Nordmaling utökas med ett befäl och en brandman, att Norrfors bibehålls men att Rundvik läggs ner samtidigt som Nordmaling föreslås köpa chefsberedskap från Umeå. Tredje alternativet är att Nordmaling köper genom avtal med Umeå hela brand- och räddningstjänsten.

— Vinsten är en total regionsamordning och kommunen avlastas ansvaret för skötsel och drift av räddningstjänsten samt erhåller även kompetenshöjning inom för-

valtningsledningen, menar kommunförbundet, i en kommentar till tredje alternativet.

• Kompetenshöjning

En kompetenshöjning inom förvaltningsledningen föreslås i en särskild del av rapporten. Genom olika alternativ puffar utredaren för en bättre utbildning och högre krav på brandchefens och vice brandchefens kunskande. Som alternativ ses också möjligheten att köpa samtliga tjänster från Umeå eller Vännäs och därmed lägga över hela ansvaret på någon av dessa kommuner.

I utredningen berörs även sotningsväsendet och den ekonomiska sidan av brandförsvaret och de byggnads- och materialkompletteringar som bör ske.

• Kommunen beslutar

Vid sitt första sammanträde efter sommaruppehållet kommer Nordmalings politiker att få tillfälle att diskutera rapporten. Kommunstyrelsens arbetsutskott har ärendet på sin föredragningslista med ett troligt remissbeslut som följd.

OWE FREDRIKSSON

Skoog forsar fram i ensamt majestät

Kent Burmans banrekord från i fjol i Bjensjön Runt klarade sig, men det var inte långt ifrån att Lars-Gunnar Skoog hade satt ett nytt rekord i blötan i går.

Skoog sprang solo i tio av de tolv kilometrerna och vann med nästan två minuter på en tid som var sjutton sekunder sämre än Burmans rekordnotering.

Väglaget var blött och tungt och Skoogs tid måste anses mycket bra. Lars-Gunnar är trots allt inte helt återställd efter en skada i bröstet.

– Jag skulle hjälpa pappa med potatislandet och gjorde mig illa så att jag måste uppsöka akuten, berättade Skoog.

– Jag har en sträckning i bröstet och har litet svårt med andningen. Jag får alltid ta det lugnt i början.

– Egentligen borde jag vila helt i kanske en månad men det klarar jag inte av. Nu får jag ta det litet lugnare på träning. Det blir distans och därmed tappar jag tempo. Det blir knappast några banlopp för mig i höst. Jag kommer att satsa på längre lopp, halv- och helmaror.

Sade Lars-Gunnar Skoog, som också berättade att han flyttat från Sandbacka i Umeå.

– Vi har fått tag i ett hus i Holmsund och vi har redan flyttat in där.

• Håller undan

Tvåa i går efter Skoog blev Örns Benny Isaksson, som fortfarande håller undan i GP. Benny tog i går tio poäng och Lars-Gunnar tolv. Därmed leder Benny på 47 poäng, en poäng före Skoog. Lars Åström, Umeå, är trea på nitton poäng.

Benny Isaksson ser ut att ha en liten möjlighet att vinna GP. Lars-Gunnar Skoog lär inte ställa upp i alla de tre återstående GP-tävlingarna, men ställer han upp i två av dem kan Benny få det svårt.

– Jag satsar på GP, men Lars-Gunnar är kanske för svår. I dag hängde jag med i två kilometer, sedan stack han, sade Benny.

Bästa dam i Bjensjön Runt blev Eva Thörn, IFK Umeå. Eva blev 69:e och är nu femte dam med tolv poäng i GP-toppen.

Trots det ihållande regnet kom över 120 deltagare till start i det femte Bjensjön Runt, som stökades undan snabbt och fint.

TEXT OCH FOTO:
LARS LINDGREN

Lars-Gunnar Skoog, Nordmaling, springer i mål i Bjensjön Runt och vinner tävlingen med bred marginal (1.48).

Stulen buss 6.8.1985 hittades kvaddad

NORDMALING (VK)

Nordmalings IF har någon av de senaste dagarna fått sin Wolkswagenbuss stulen och kvaddad. I helgen hittades den stående i en grusgrop strax intill den s k Bredviks-vägen några kilometer från Nordmaling.

Nordmalingspolisen utreder och är intresserad av eventuella iakttagelser.

Marknadsrekord

NORDMALING: Lions loppmarknad i lördags slog alla tidigare rekord med bred marginal. Cirka 40 000 kr netto blev resultatet inräknat auktion och marknadsförsäljningen. 6.8.1985

Roland Lindblom, loppmarknadsgeneral, var självfallet mycket nöjd med resultatet och gläds åt alla som dels skänker och dels är med och dyrkar på de många fina saker som bjuds ut.

Lions club i Nordmaling förmedlar som tidigare år pengarna vidare till välgörande ändamål. Årets loppmarknad är den 9:e i ordningen och som auktionist fungerade P A Sundbom.

I år gick resan söderut 7.8.1985

NORDMALING: CKF-kretsen har haft sin sedvanliga sommarresa. I år gick den till Väster-norrland med en första anhalt på Varvsberget, Örnsköldsvik. Medeltidskyrkan i Anundsjö blev föremål för nästa besök. En av de gamla ångermanländska bondehushållens pärlor, en fastighet med gårdar, bodar och ladugård samt stall, i det vackra Myckel-gensjö rönt stort intresse bland nordmalingsresenärerna. Fastigheten har bevarats med hjälp av läns museet.

Nästa anhalt var Näsåker med Pelle Molins stuga och dess skrif-ter och tavlor.

Totalt deltog 47 resenärer under Birgit Nygrens och Irene Le-onardssons ledning.

Nordmaling

Hårdare tag mot slarviga boklånare

NORDMALING (VK)
Nu ska Nordmalings kommun försöka komma tillrätta med alla boklånare som inte vill lämna ifrån sig sina böcker i tid. I ett desperat försök att klämma åt de boklånare som inte håller lånetiden vill kommunen lägga in en avgift som får samma status som övriga kommunala avgifter, d v s kan drivas till betalningsföreläggande.

Bakgrunden till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag är att många av bibliotekets boklånare tagit för vana att inte lämna igen de böcker som lånats. Nu senast är det fem personer som ådragit sig rakningar på nära 1 500 kr i bokavgifter.

– Problemet är att kommunen och biblioteket ådrar sig höga administrativa kostnader för alla dessa som inte lämnar igen sina böcker, säger Gösta Jonsson, kanslichef i Nordmaling.

När sedan boken, efter tillräckligt många påstötningar, återlämnas, faller också kommunens ersättningskrav. En kommunal avgift som ersättning för administrativt arbete kan däremot krävas även sedan boken är återlämnad.

Nordmalings radioflygklubb har begärt hos kommunen att få utvidga sin disponerade markyta vid f d flygfältet i Olofsfors. F n är plattan vid hangaren upplåten av kommunen till flygklubben medan fälten är utarrenderade för jord-

bruksändamål. Au avslår önskemålet, men hoppas hitta alternativa områden som ska tillfredsställa flygklubbens behov.

De diskussioner som förts om att uppföra en kioskbyggnad vid gästhamnen i Järnasklubb har väckt sommarstugeägarna i området. I

en skrivelse protesterar dessa mot en eventuell kiosk och hänvisar till bl a miljömässiga olägenheter till följd av ökad biltrafik i området. Au föreslår att en informationsträff snarast ska hållas med alla berörda inbjudna.

OWE FREDRIKSSON

Älgar dog av bromslarver

NORDMALING (VK)
Den fruktade nossalgbromsen har upptäckts i fyra döda älgar vid Näsåker, några mil söder om länsgränsen till Västernorrland. Tidigare har bara tre fall konstaterats i landet, i Haparanda 1979 samt två fall i Lycksele 1983.

– Det är för tidigt att säga om det kan röra sig om en epidemi, säger Allan Erixon, länsjaktvårdskonsulent i Västernorrland.

Det är inom Häxmons jaktvårdsområde, Näsåker, som de döda älgarna upptäckts. Det rör sig om kalvar som helt utmärglade hittats döda utan synliga bevis på yttre våld. Dödsorsaken har fastställts av SVA (Statens veterinärmedicinska anstalt).

Nossalgbromsen är en flugvars larver fastnar i luftstrupen på älgarna och vid riklig förekomst försämrar andningen till den grad att djuret blir förlamat. En iakttagelse som ofta görs när nossalgbromsens larver konstaterats hos en älg är att djuret ofta är helt utmärglat trots att det kan befinna sig i ett område med gott

bete.

Sällsynt

– Lyckligtvis är det ytterst sällsynt att djuren dör av den här larven, säger Hasse Johansson, vid Västerbottens läns jaktvårdsförening. Utöver de kända fall som konstaterades i Lycksele för några år sedan har inga rapporter kommit till föreningen.

Hasse Johansson anser ändå att det finns all anledning för jägarna att inför den stundande älgjakten hålla ögonen öppna för djur som uppträder onormalt eller verkar osedvanligt magra. Första tecknet på att ett djur är angripet är att larver finns i näshåla och svalg. Dessa är ca 2–3 cm långa och kan också förekomma i älgens luftstrupe.

Öppna halsen

I Västernorrland går jaktvårdskonsulenterna så långt i sina uppmaningar att han vill få jägarna att öppna varje skjutet älgsluftstrupe – även på de djur som ser helt friska ut – så flugans spridning kan kartläggas. Om någon inom Västerbottens gränser misstänker att ett påträffat djur lider av sjukdomen vill länets jaktvårdsförening få vetskap om detta.

OWE FREDRIKSSON

Jan Bengtsson, Ovanåker och Christina Wikman. Nordmaling. Vigseln förrättades i Nordmalings kyrka var kyrkoherde S Spinell. (Foto: Bilden, Nordmaling)

Börje Hörnlund på hemmaplan: 8.8.1985

—Datans utveckling glesbygdens chans

NORDMALING (VK)

Nu har Västerbotten och andra glesbygdsområden fått utvecklas. Dagens snabba utveckling i data- och elektronikkraften ger oändliga möjligheter för småföretagare lika gärna här i Nordmaling – eller i inlandet – som i storstäderna söderut.

Det budskapet förmedlade Börje Hörnlund (c) när han medverkade i Nordmalingscentrums upptaksmöte i hemkommunen på onsdagskvällen. Utveckla Västerbotten var kärnan i hans tal, där han också nämnde att ta till om hälsa- och sjukvården och övriga brännbara frågor som inte minst är aktuella för Norrland.

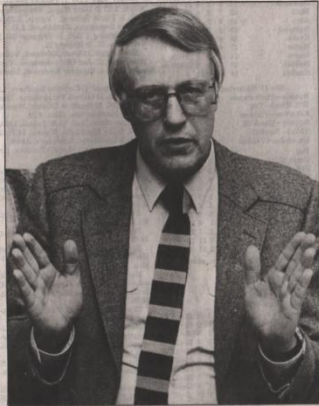
VK träffade Börje Hörnlund några timmar innan han talade inför sina partikollegor i Nordmalingscentrum vid deras upptaksmöte. Fullt ledad med argument för partiets idéer, lät han bita mot både socialdemokrater och sina borgerliga vänstresänder i fjön och gav han ändå intryck av oösvärligt stor tillförsatt inför listans val. Att det inte enbart skulle bli regionpolitik på rikspolitiken var han övertygad om.

Vi ska ha Alf (Berghund) tillbaka i kommunhuset, poängterade han och såg ut att tro på sin uttåg.

De är genom småföretagsarbetet som Västerbotten ska leva vidare.

Det går inte att utveckla ett län genom att bara sätta på den offentliga sektorn och på storföretagen, menar Hörnlund. En miljon människor arbetar i företag med upp till 10 anställda. De visar småföretagets betydelse.

För att ge kraft åt sina politiska åsikter vill centern halvera sjuk-

Glesbygden och Norrlandskommunerna kan vara med i elektronikutvecklingen likväl som storstäderna, menar Börje Hörnlund.

försäkringsavgifterna för egenföretagare plus de 15 först anställda från 10 till 5 procent. En rättvisefråga, menar c, eftersom anställda vid mindre företag får lägre sjukförsäkringsavgifter än vid storföretag.

Lönstagarfonderna måste borta. Jag undrar hur många miljoner som förts ut från Västerbotten för att till sist genom löntagarfonderna hamna i fickorna på storföretagens gamla aktieägare.

Börje Hörnlund biter till ordentligt när det blir tal om skattepolitik.

Moderaternas är höghägningspartiet – centern är partiet för de övriga, anser han inte oönskat.

Med centerns skatteförslag får alla inkomsttagare med årslönen under 120 000 kr lägsta skatt jäm-

ligt med övriga partiets förslag. Rikspolisstyrelsen är så 8 av 10-löstagarna ingår i gruppen och för Västerbottens del är siffrorna 9 av 10, säger han.

Vårt skatteförslag innebär dels att basenheten i skatteskalan läses av enligt marginalskattesystemet 1981 och dels att inflationen inte tillåts att höja skatten.

Dagmar och det egna läkaren

Börje Hörnlund tar också vid där Thorbjörn Fälldin slutade i helgens möte i Umeå. Uppåt ett ti-tal konkurrens till platsändan säger han att det är bra att moderaternas och folkpartiet nu verkar vara beredda att ansluta sig till principen om en rättvis hälsa- och sjukvård. Det är en styrka om man kan enas, menar han.

Huvudprincipen för dagmar-överenskommen är att rättvis fördelning statens pengar parat med utsträckning av nya läkarkäster.

I dag vill jag gå vidare med i landets tre största städer. Där måste ske en upprensning så övriga kommuner – första hand men inte enbart i Norrlands glesbygds-kommuner – får en chans att komma i kapp.

När storstäderna inte längre kan svälja överskottet måste de nya utexaminerade läkarna söka sig ut till de viktiga platser som finns nä-r nog överallt i just i storstads-erna.

Sossarna misslyckades

Socialdemokraterna har misslyckats med ungdomslösen. Det är hög tid att avskaffa dem och ersätta dem med yrkespraktik, menar Hörnlund.

Första hand är det två allvariga brister som socialdemokraterna inte kunnat få bukt med anser han. Dels att ungdomarna bara får halv-dagsarbete och dels att jobben i första hand kanaliseras till den offentliga sektorn.

Ungdomslagen ska avskaffas och giras om till yrkespraktikplat-ser där hela arbetsmarknaden ska öppnas för att ge ungdomarna en chans att prova på de jobb som de verkligen utbildar sig till säger Hörnlund.

Då först blir praktiken meningsfull, hävdar han.

OWE FREDRIKSSON

VK kultur-debatt 8.8.1985

LIKSOM litteraturen har vetenskapen sina "unga döda", genier som till synes utan minsta tvivelkan går rött på målet, redan i unga år framträder som lärda män och producerar åtminstone en smula av handling som sin vetenskap, med avgörande betydelse för dess fortsatta utveckling, innan de av någon olycklig tillfällighet rycks bort från livet alldeles för tidigt.

"Den gudarna älskar dö utgå", heter det. Det är med andra ord inte självklart att fortärringen, om "den unge döde" hade fått leva och åldras, hade blivit lika lysande och smärtsamt som hans levande början. Det vana livet och åldrandet ställer krav som kan stjälpa lasset också för ett geni.

MEN MED mycket stor sannolikhet skulle till exempel ett sådant snille som naturvetaren Peter Ar-tedi (1765-1780) ha utövat betydligt mer inom sin vetenskap, om han inte redan vid 20 år hade drunknat i en kanal i Amsterdam.

PETER ARTEDI hade vuxit upp i Ånundsjö och Nordmaling i nord-ligaste Ångermanland i början av 1700-talet och hann lägga grunden för iktologi eller forskningen inom han gick bort med en av handling "Ichthyologia sive opera omnia de piscibus", som gavs ut efter hans död i Leyden 1758 ge-nom vännen Linnaeus förord. Se-dan den unge Linné (= Linnaeus) hade flyttat sin utbildning från Lund till Uppsala 1728 och Peter Ar-tedi hade återvänt dit efter en termins uppehåll i sina studier på grund av faderns, kyrkoherdens i Nordmaling, Olof Arctadius bort-lag, blev nämligen dessa två un-ga kollegor de allra bästa vänner.

Så här skildrar Linné sin vän i in-ledning till "Ichthyologia":

"Jag gladdes över vårt samspår, som strax förändrades på stenar, värtar och fjärr, jag följades av hans många intressanta observatio-ner, vilka han ej ens i denna första stund (av de första beaktningar) ty-ckade att delgiva mig. Jag undar mig hans vinnor, vilken han icke od-grade mig, utan lövde genisvaret, höll också sitt löfte. Vi odlade des-sa då i östfärd vänskap under he-la sin uppväxt; alltid med samma trofasthet och med för varje dag ökad värme. Han blev för mig den förlofvade vän som jag höft, jag blev detsamma för honom."

Vackrare än så kan väl knappast

Nordmalingspojke gudarnas gunstling

en vänskap mellan två unga för-skare beskrivas!

Lokalhistoria för Nordmaling

Peter Ar-tedi hade lämnat för manuskript efter sig, när han så bristfäst gick bort. En av dem utgör en lokalhistoria för Nordmaling med noter om de olika väternas användning som läkemedel och deras folkliga namn, d v s har de till mer inom sin vetenskap, om han inte redan vid 20 år hade drunknat i en kanal i Amsterdam.

PETER ARTEDI hade vuxit upp i Ånundsjö och Nordmaling i nord-ligaste Ångermanland i början av 1700-talet och hann lägga grunden för iktologi eller forskningen inom han gick bort med en av handling "Ichthyologia sive opera omnia de piscibus", som gavs ut efter hans död i Leyden 1758 ge-nom vännen Linnaeus förord. Se-dan den unge Linné (= Linnaeus) hade flyttat sin utbildning från Lund till Uppsala 1728 och Peter Ar-tedi hade återvänt dit efter en termins uppehåll i sina studier på grund av faderns, kyrkoherdens i Nordmaling, Olof Arctadius bort-lag, blev nämligen dessa två un-ga kollegor de allra bästa vänner.

Så här skildrar Linné sin vän i in-ledning till "Ichthyologia":

"Jag gladdes över vårt samspår, som strax förändrades på stenar, värtar och fjärr, jag följades av hans många intressanta observatio-ner, vilka han ej ens i denna första stund (av de första beaktningar) ty-ckade att delgiva mig. Jag undar mig hans vinnor, vilken han icke od-grade mig, utan lövde genisvaret, höll också sitt löfte. Vi odlade des-sa då i östfärd vänskap under he-la sin uppväxt; alltid med samma trofasthet och med för varje dag ökad värme. Han blev för mig den förlofvade vän som jag höft, jag blev detsamma för honom."

Vackrare än så kan väl knappast

Boknytt

För språkforskare är den des-sutom spännande genom de rikliga uppgifterna om folkliga växtnamn, i regel sådana som är välkända från samma eller närliggande bygder i vår egen tid: etterbär, grund av faderns, kyrkoherdens i Nordmaling, Olof Arctadius bort-lag, blev nämligen dessa två un-ga kollegor de allra bästa vänner.

Så här skildrar Linné sin vän i in-ledning till "Ichthyologia":

"Jag gladdes över vårt samspår, som strax förändrades på stenar, värtar och fjärr, jag följades av hans många intressanta observatio-ner, vilka han ej ens i denna första stund (av de första beaktningar) ty-ckade att delgiva mig. Jag undar mig hans vinnor, vilken han icke od-grade mig, utan lövde genisvaret, höll också sitt löfte. Vi odlade des-sa då i östfärd vänskap under he-la sin uppväxt; alltid med samma trofasthet och med för varje dag ökad värme. Han blev för mig den förlofvade vän som jag höft, jag blev detsamma för honom."

Vackrare än så kan väl knappast

Ore äls dalgång är rik på ljil-lenkorvlar och därfor ett enlyckt utflyktsmål för umbor i början av juni. Men få känner väl till dessa ärlivärdia blommaras egenomliga ångermanländska namn, hos Ar-tedi skrivit kikkarsmen, men i mitt minne från cyvstugure dialekter kikkarsmen o. dyl.

Artedi's rassbär "jung" hör hemma i nordiska både nordmalings-mål och ånundsjösmål, men någon gång är det möjligt att Ar-tedi har hälsat ett växtnamn ur barndoms-minnet (före alla år) från Ånund-sjö. Hans snittbar för "igortorn" planterar mer om nordiska ånund-sjömåls snåttår än Nordmalings-snåttår.

Peter Ar-tedi Nordmalingspojke gavs första gången ut 1905 i Kungl. Vetenskapsakademien i brobok vid 200-årsminnet av författarens födelse. Nu vid 250-årsminnet av hans bortgång har Johan Nordlan-der-sällskapet i Umeå i förbund med Nordmalings hembygdsföre-nigiv ut till den äro, men efter en annan handskrift som påträffats efter 1905.

För den nya editionen svarar professor i svenska, växtnamns-forskaren Sigurd Fries. Han har själv skrivit den saktiga, men spän-nande, beskrivningen av Peter Ar-tedi's levnad, och dessutom lyckats engagera duktiga medhjälpare: Margit Wennstedt, med mångårig erfarenhet av handskrift som rör Västerbotten, står för läsningen och redigeringen av själva texten. Magnus Fries, som tidigare har publicerat arbeten i nordnorsk växtgeografi, svarar för identi-fieringen av Ar-tedi's växter enligt nutida botaniska nomenklatur, efter samråd med ett par lokala ex-perty, och lokalhistorikern och läro-forskaren Per Sundin i Nord-maling har utarbetat Arctadius's släkttavla. Av den främst bland annat att Peter Ar-tedi förfader

var bonden Märten, som under den tidigare delen av 1600-talet levde i Ytterhåke i Umeå.

Utgivningen av Peter Ar-tedi's Nordmalingspojke innebär ingen ny upplägg i vetenskapshistorien. Ar-tedi är väl känd och ofta upp-märksammas av tidigare forskare. Särskilt är värt att nämna att före professor i ideshistoria i Umeå, Gunnar Eriksson, nu i Uppsala, har skildrat Ar-tedi och diskutert hans inflyande på Linné i sitt arbete "Botanikens historia i Sverige intill 1800".

Men med denna utgivning har Jo-han Nordlander-sällskapet på ett sätt-synt övertygande sätt följt upp sitt of-f-te att befräta ett fruktbart samar-bete mellan lokal forskning av olika slag och yrkesforskarna, mellan bygd och universitet. Slåen tidigare ordb-lirande i Johan Nordlander-sällskap-et, men utan det minsta inflyande på utgivningen av Ar-tedi's Nordmal-ingspojke, har jag anledning att vara glad.

Jag gratulerar också Nordmalings hembygdsförening till en fin utgåva. Fortsätter för det tryckliga utläm-nat tillfaller som alla Nyheterman Tryckeriet i Umeå.

KARL-HAMNUS DAHLSTEDT

Cyklist skadad i krock med bil

NORDMALING: En 18-årig pojke skadades sent på onsdagskvällen när han med cykel kolliderade med en bil på Odengatan i Nordmaling. Han ådrog sig en hjärnskakning.

Det var vid 20.30-tiden på onsdagskvällen som olyckan inträffade. Ynglingen körde med sin cykel ut från en angränsande tomt ut på Odengatan. Utfarten skymdes av en manshög häck som försvårade sikten för såväl cyklisten som bilföraren.

Enligt de uppgifter som polisen har tillgänglig auppger chauffören att han färdades i knappt 40 km/tim och endast såg cyklisten ett fåtal meter innan kollisionen inträffade.

VM-kval i Bettnesand Kan Hesse fixa en fribiljett?

— Chanserna för mig att bli uttagen till VM får anses som mikroskopiska, säger Bengt-Erik Hesse, 25 år, Umeå, inför sista VM-kvalet i brädsegling som avgörs nu i helgen i Bettnesand, söder om Umeå.

— Visserligen är det fritt fram för mig att ta mig dit på egen bekostnad men det är i nuläget inte aktuellt.

Bengt-Erik Hesse, som är inne på sjätte brädseglingssäsongen, ligger efter fem kval på en sjundeplats.

Fem man i Hesses klass — den tunga — får bidrag och således VM-biljetter. För att komma med till VM i Brighton, där mästerskapen sker i nitten av september, fordras att Hesse vinner detta sista VM-kval.

Men det räcker int allena med detta. Nuvarande "femte mannen", Ulf Olsson från Söderhamn måste hamna på en placering efter de åtta bästa.

Det ser med andra ord inte särdeles ljus ut för den tvåfaldige svenske mästaren i Windglider, bördig från Nordmaling.

Av de tidigare avklarade fem VM-kvalen har Hesse deltagit i endast tre. Det första i Karlstad stod han

Räcker hemnavattnen i Bettnesand för att Bengt-Erik Hesse från Umeå ska vinna dagens VM-kval och kanske greja en fribiljett till VM.

över medan han i det påföljande i Sandvik seglade in på en fjortondeplats.

Deltog inte i Ljugarn men kom sexa i Båstad och blev fyra av svenskarna i öppna svenska mästerskapen i Kalmar i slutet av juli.

Fyra av kvalen räknas när VM-truppen tas ut.

• Redan klar

Inför det avslutande kvalet är situationen den att Anders Bringdahl, Linköping, leder klart och redan är klar för VM. Han står därför över VM-kvalet i Umeå och föredrar att tävla i Tour de France i Frankrike i stället.

Säker på en VM-resa kan också Jonas Davidsson, Karlstad, känna sig och förmodligen också Håkan Ljung, Göteborg. Fyra respektive femma efter fem avklarade VM-kval ligger Jacob Smidt, Stockholm och Ulf Olsson, Söderhamn.

Bengt-Erik Hesse tänkte efter föregående säsong trappa ned men nu tycks han ha fått blodad tand igen.

— Jag fortsätter. Det är klart att man måste träna mycket och helst vara utomlands en månad på våren. Blir kostsamt varför jag gärna ser fram emot någon form av sponsorstöd.

• Även Patrik

Brädsegling — windsurfing hette det tidigare — i helgen blir det också för Hesses klubbkamrat i Umeås AWS (Arctic Windsurfing Society) Patrik Ziden, en 17-årig grabb som i år placerade sig som tvåa i JSM utanför Ystad i år.

Patrik har deltagit i alla föregående VM-kval och placeringarna har rört sig kring 10-15. Liksom Hesse tävlar han i den tunga klassen, som är över 70 kilo.

Drygt 10-talet aktiva från Umeås AWS, som har 70 medlemmar, deltar i seglingarna i Bettnesand.

Förutom den tunga klassen tävlas det också i en lätt klass samt en damklass. Liksom i tunga ska femman i den lätta klassen mot fyra i damklassen tas ut till VM.

Flygvapnet har skrivit ett treårigt kontrakt med Svenska öppna brädseglarförbundet. Den satsningen har resulterat i Drakencupen som innefattar sex kvaltävlingar till VM, EM och NM.

Det blir gemensam start för de cirka 50 som väntas ställa upp i det sista VM-kvalet. Vinden är inte minst viktig för brädseglingarna och det antas bli så kallad lätt mellanvind under tävlingarna.

— Men det är klart att det är roligare om det skulle bli mera vind i seglen, tycker Bengt-Erik Hesse som också inflikar att det är öppet och lågt landskap kring tävlingsplatsen, vilket gynnar de aktiva.

• Det största

Tillsammans med ett VM-kval i windglider i Nordmaling för tre år sedan är helgens VM-kval det största brädseglingsevenemanget i Norrland genom tiderna.

Umeås AWS tillsammans med Svenska öppna brädseglarförbundet står för arrangemangen.

LARS ÖHMAN

10.8.1985 Dödsfall

Edvin Lindmark, Rundvik. F d frisören Edvin Lindmark, Rundvik, avled i torsdags vid Strandholmen, Nordmaling, i en ålder av 84 år. Närmast sörjande är maken Frida, samt dotter med familj, bosatt i Södertälje.

Edvin Lindmark var född i Åva. 1919 flyttade han till Rundvik. I unga år tog han anställning på sjön. På grund av en svår sjukdom fick han dock avbryta den banan. I stället omskolade han sig till frisör. I närmare 40 år drev han egen rörelse inom branschen samtidigt som han hade en mindre affär. De sista åren har han och maken Frida bott vid Strandholmen i Nordmaling.

Edvin Lindmark tyckte om att underhålla vänner och bekanta på sitt dragspel i olika sammanhang. Sommarstugan i Himmelssundet, Åva, samt fiske var andra stora fritidsintressen.

10.8.1985

Vår käre
**Edvin
Lindmark**

* 26/9 1900

har lämnat oss i djupaste sorg
och saknad.

Nordmaling den 8 augusti 1985

FRIDA
Gun och Tore
Per
Kerstin
Släkt och vänner

Jordfästningen äger rum i Catharinakapellet lördagen den 17/8 kl 12.00. Efter akten inbjudes till minnesstund i församlingsgården. Istället för blommar, tänk på insamlingen till Etiopien, Radiohjälpen 90 1950-6.

Nordmaling

8.8.1985

Marknadsgeneralen gör besk utvärdering

NORDMALING (VK)

– Vi behöver kommunens stöd för att kunna driva marknaden i fortsättningen. De ekonomiska resurserna räcker inte till.

Det säger marknadsgeneralen Karl-Erik Öberg, som har utvärderat marknadsdagarna i Nordmaling förra månaden.

Han är kritisk på en rad punkter och vänder sig emot Nordmalings och Rundviks idrottsföreningar. Båda föreningarna hade lovat att ställa upp i marknadståget, men uteblev utan förvarning.

– Det gäller att allting klaffar, annars är det svårt att vara marknadsgeneral. Även efterarbetet sköttes dåligt, Nordmalings IF städade uruselt efter sig, fortsätter Karl-Erik Öberg, som i övrigt uttrycker tacksamhet till de kommundor som ställde upp i karnevalen.

• Beslut dröjer

Utvärderingen behandlades i tisdags i kommunstyrelsens arbetsutskott, men arbetsutskottet väntar med beslut tills man fått in yttrande från den grupp som ska arbeta vidare med de frågor som uppstått efter marknaden.

Gruppen består av representanter från Stiftelsen Vallstugorna, ortens köpmän och hantverkare, fritidsnämnden, hembygdsföreningarna samt utställarna.

Marknaden i Nordmaling arrangeras av Stiftelsen Vallstugorna, som arbetar ideellt. Varje år uppvisar stiftelsen ett underskott för sin övriga verksamhet och det överskott marknaden ger räcker inte till att täcka minusposterna.

• "Kommunens sak"

– Kommunen bör betala grundhyran för föreningens utställningslokal. På så sätt kan stiftelsens förluster täckas. Uthyrningen av marknadsplatserna borde också vara kommunens sak, föreslår Karl-Erik Öberg.

• Karl-Erik Öberg, marknadsgeneral, är kritisk efter genomförandet av Nordmalings största publikdragande evenemang.

– Vi kan inte fortsätta så här. Anny Eriksson, ordförande i Stiftelsen Vallstugorna, är inne på samma linje. Vår ekonomi räcker inte till för att värna om vår övriga verksamhet. Vi har till exempel ingen möjlighet att värva konstnärer till vår utställningslokal genom annonser, tillägger Karl-Erik Öberg bestämt.

• Uteblivit

Marknaden arrangerades första gången 1982. Stiftelsen Vallstugorna fick 18 000 kronor i bidrag för att stå som arrangör.

Pengarna skulle täcka tillverkning av alla marknadsstånd och annonsering bl a.

Sedan dess har det kommunala bidraget uteblivit för att arrangera marknaden. Kommunen har dock täckt föreningens underskott. I början av 1985 var underskottet 11 000 kronor. Bidraget från kommunen var 15 000 kronor.

– Marknaden skulle kunna

bedrivas av kommunen. Det är min spontana reaktion, säger kommunalrådet John-Erik Nylander (s).

Marknaden är väldigt bra PR för kommunen. Arbetsgruppen som är tillsatt har fått i uppgift att stå för idéer om utformning.

– Det är viktigt att vi kommer överens om vilka riktlinjer vi ska följa, hävdar John-Erik Nylander.

– Tidigare fanns ett gott samarbete mellan arrangörerna och fritidsnämnden. Det underlättade organisationen inför marknaden, säger marknadsgeneralen Karl-Erik Öberg.

Nämnden kräver nu ekonomisk ersättning. Det har vi tyvärr inte råd med, säger hon.

I värderingen anser han också att informationen inför marknaden var bristfällig.

TEXT:

CATHARINA NELEHAG

BILD: OWE FREDRIKSSON

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 10 augusti 1985

Hon lär ut hur BARNEN skyddar sig mot SEXVÅLD

Solveig Sandström-Taylor, familjeterapeut i London, har utarbetat ett program för att förebygga sexuella övergrepp mot barn. Nu hoppas hon att kommuner, landsting, skolor och Hem- och skolföreningar ska satsa på hennes projekt.

– Om jag bara kan rädda ett enda barn i en enda klass så har jag räddat ett helt liv, säger Solveig Sandström-Taylor.

Solveig Sandström-Taylor är sjuåring med vidareutbildning i familjeterapi. Sedan många år är hon bosatt i England, där hon har arbetat med problemfamiljer. Hon berättar att många barn som har blivit utsatta för sexuella övergrepp har stora problem. Och mycket tyder på att mönstret kommer att upprepas när dessa barn har vuxit upp. Mer än en tredjedel av alla män som begår sexuella övergrepp blev själva utsatta för samma brott när de var barn.

• Ond cirkel

Hur ska man bryta den onda cirkeln, undrade Solveig många gånger när hon mötte dessa människor i sitt arbete.

I samband med en vistelse i USA kom hon i kontakt med ett program för att förebygga övergrepp mot barn. Det utarbetades av Women Against Rape (Kvinnorna mot våldtäkt) i Columbus, Ohio, sedan en lärare hade bett dem hjälpa till att ta hand om en åttaårig flicka sedan hon hade blivit våldtagen.

Programmet för Child Assault Prevention (CAP) går ut på att låra barnen att känna igen farliga situationer samt bygga upp en beredskap så att de också kan försvära sig.

• Stärka självkänslan

Vad det handlar om är att först och främst stärka barnets självförtroende. Ett barn som känner sig älskat och respekterat finner sig inte i att bli kränkt – varken fysiskt eller psykiskt. I lyckliga fall får barnen med sig en sådan trygghet från sina hem. Men de som saknar självkänsla kan bygga upp den tillsammans med kamrater och lärare eller andra vuxna personer.

Solveig Sandström-Taylor tog med sig programmet hem till England för att använda det i sitt arbete som familjeterapeut. Hon har också översatt det till svenska samt anpassat det efter svenska förhållanden. Just nu är hon på semester med man och fyra barn i stugan i Gräsmyr. Där brukar också hennes syster Gun Bergström titta in för att utbyta erfarenheter om barn och barnuppföstran. Gun är också sjuåring med vidareutbildning i familjeterapi, och VK har tidigare berättat om Nyverket utanför Gräsmyr där Gun och hennes man Jan tar hand om fosterbarn som ibland har ganska jobbiga erfarenheter bakom sig.

• Många barn drabbas

Om man räknar statistiskt så finns det två barn i varje klass i grundskolan som utsätts för sex-

uellt. Man behöver inte leta efter dem. De ger sig tillkänna genom olika signaler som lärare och fritidsledare kan lära sig att tyda. Har barnet till synes utan någon förklaring fått svårt för att koncentrera sig på skolarbetet? Har det tappat aptiten, blivit lugn eller själslöst? Rymmer det hemifrån eller har det börjat isolera sig från sina vänner? Har det tappat förtroendet för någon vuxen som det känner väl?

Det kan finnas många orsaker till barnets stresssymptom, säger Solveig, och riktar upp arbetslöshet, sjukdom eller en nära anhörigs död.

Hur som helst så vill man hjälpa ett barn som har det jobbigt. Och då måste man kolla vad det är som har hänt.

• Visa ömhet

De senaste årens lärarrapporter om incest har skrämt upp många föräldrar. "Nu vågar man väl inte krama barnen längre", säger de. "Tänk om dagspersonalen anmäler oss".

Solveig anser att den rädslan är obefogad.

Vi ska inte sluta att visa våra barn ömhet, säger hon.

Men det är alltså på bra och dålig beröring. När vi gossar med våra barn gör vi faktiskt ett jättefint arbete för att förebygga sexuella övergrepp!

Hon betonar också att skolpersonalen bör ta reda på varför barnet närliggigt inte blir aktivt deltagare i eventuella anmärkningar.

Man kan prata med barnet och med andra vuxna som har med barnet att göra, och man bör naturligtvis också tala med föräldrarna.

Det förebyggande programmet i skolklasser går ut på att presentera farliga situationer med hjälp av rollspel. Barnen får gärna vara med – men aldrig i "dåliga" roller.

• "Fula gubbar"

Ett av rollspelen handlar om Erik, åtta år, som möter en främling när han ska gå hem från skolan. Främlingen säger att Eriks mamma är sjuk och har bett honom att hämta pojken vid skolan. Erik vet inte vad han ska tro. Då blir främlingen påstridig och försöker dra med sig pojken med våld.

När rollspelet är slut får barnen i skolklassen diskutera vad Erik gjorde för fel. Var det riktigt av Erik att tala om vad han heter? Och hur skulle han få reda på om hans mamma verkligen låg på sjukhuset?

• Självförsvar

Barnen brukar kunna analysera Eriks misstag. Och när de har kommit fram till hur man bör uppträda inför "fula gubbar" får de en lektion i självförsvar.

Barnet har rätt att säga nej när det utsätts för något som känns förvånande eller obekvämt, säger Solveig.

Och bara om det är i knipa får de gripa till självförsvar. Då har de rätt att sparka och skrika och skrika och till och med slå ut fönsterrutor för att komma undan!

• Barn har intuition

Solveig är övertygad om att

• I ett rollspel agerar Solveig Sandström-Taylor (t v) en farbror – vän i familjen – som försöker tvinga sig till pussar och kramar av den lilla flickan som spelas av Gun Bergström (t h).

Efter rollspelet får åskådarerna diskutera vad flickan bör göra för att klara sig undan den obehagliga situationen.

många barn så att säga kan känna lukten av en farlig situation – utan att förstå vad som är i görningen. Självt var hon bara fem, sex år när en god vän i familjen försökte locka henne bakom en lada. Solveig vägrade att gå dit. Men först som vuxen har hon förstått vad föräldrarnas gode vän hade för avsikt.

En av Solveigs manliga kollegor i London rådde också ut för en "ful gubbe" när han var liten. Han blev bejdad av en obekant som erbjöd honom skjuts. Pojken tittade in i bilen och fick syn på främlingens starkt eregerade penis.

Det där kan min pappa hjälpa dig med för han är doktor, sa pojken oförskräckt.

Och det räckte för att blottaren skulle komma av sig.

• Bil inte rädd!
Det är viktigt att man inte blir rädd, kommenterar Solveig.

Om man använder sin energi till att bli arg har man större förutsättningar att klara sig ifrån farliga situationer.

Carin Mannberg-Zackari

• Även förskolebarn kan utsättas för sexuella övergrepp. Barnläkare i Leeds, England, berättar att de har behandlat två- och treåringar mot gonorré.

BAKGRUND

Sex procent av alla vuxna hade någon gång blivit sexuellt utnyttjade som barn. Det visade en SIFO-undersökning av 1915 slumpvis utvalda personer.

Mer i åldern 18 till 70 år som blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn. Det visade en SIFO-undersökning av 1915 slumpvis utvalda personer.

Mer i åldern 18 till 70 år som blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn. Det visade en SIFO-undersökning av 1915 slumpvis utvalda personer.

Mer i åldern 18 till 70 år som blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn. Det visade en SIFO-undersökning av 1915 slumpvis utvalda personer.

Mer i åldern 18 till 70 år som blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn. Det visade en SIFO-undersökning av 1915 slumpvis utvalda personer.

ningsmannen barnets biologiska far.

• Tre fjärdedelar av alla barn som utnyttjas sexuellt är flickor. Nästan hälften av dem utsattes för övergreppen innan de hade fyllt tio år.

• Tre fjärdedelar av alla prostituerade i Malmö hade blivit sexuellt utnyttjade som barn.

• Barn som blivit utsatta för övergrepp ägnar sig som vuxna i högre grad åt olika former av missbruk och kriminalitet med våldsinlag än jämförbara grupper.

• I USA är sexuella övergrepp i hemmet en av de vanligaste orsakerna till att barn rymmer hemifrån.

• I 70 till 85 procent av fallen kände de gärningsmännen sedan tidigare.

• I 18 procent av fallen var gärningsmannen barnets biologiska far.

• I sin stuga i Gräsmyr kopplar Solveig Sandström-Taylor av med att rensa ogräs i rabatterna. Hon hoppas nu att svenska myndigheter ska bli intresserade av hennes program mot sexuella övergrepp. I så fall är hon beredd att komma hem till Sverige för att utbilda kursledare.

Västerbottens-Kuriren Tisdag 13 augusti 1985

I morgon: Läs om räven

– Vi är förtvivlade över sommarens bråk, men rår inte för det. Vi är de enda som arrangerar 15-årsdanser på sommaren och publiktrycket har blivit för stort, menar Agneta Strömgren, ansvarig för gräsmyrsdanserna.

Lördagskvällens dans i Gräsmyr blev kulmen på en orolig säsong. Panik utbröt när 2 000 ungdomar stormade entrén. För att undvika olyckor fick polisen helt enkelt öppna staketet och låta massan välla in.

– Vi är förtvivlade, men rår inte för det. Gräsmyr är den enda 15-årsdansens i hela länet och publiktrycket blir bara värre, säger arrangörerna.

Nu bygger man ut lokalerna och hoppas att problemet ska vara ur världen till nästa danssömmar.

Årets säsong i Gräsmyr har slagit rekord i fylla och slagsmål och fått både bybor, arrangörer och polis att reagera. I lördags ägde den femte och sista, och förmodligen värsta, tillställningen rum. När kassan öppnade klockan åtta hade omkring 2 000 ungdomar samlats utanför. När inläppet pågick i tre kvart blev trycket bakifrån i kön våldsamt. Trots förstärkta styrkor kunde 12 poliser och 14 ordnings-

vakter inte stå emot trycket. Panik spred sig bland publiken och polisen fick öppna staketet och låta folk strömma in.

– I vanliga fall tar vi in 1 050 personer. I lördags hade vi 1 500 betalande plus flera hundra som släpptes in gratis, räknar Agneta Strömgren. Som bygdegårdsföreningens festkommissarie bär hon huvudansvaret för danserna.

Gräsmyrsdanserna är tradition ända sen 60-talet, men det är först i sommar de blivit riktigt populära. Agneta Strömgren menar att tillströmningen helt enkelt blivit för stor.

– Vi är länets enda festplats med 15-årsgräns. Folk kommer ända från Tärna till Gräsmyr för att dansa. Då kan man förstå att de blir irriterade om de inte släpps in, säger hon och riktar i sammanhanget viss kritik mot polisen:

– 1 050 personer är en vansinnig maxgräns för ett så stort område. Tidigare gällde den bara själva logarna och vi brukade släppa in fler på området, med polisens samtycke. Men i år har de ändrat formuleringen i tillståndet så att gränsen gäller hela tillställningen, säger Agneta Strömgren.

Polisen i Nordmaling, som utfärdade danstillståndet, vill inte kommentera påståendet. – Eftersom jag inte personligen var med och utfärdade det vågar jag inte diskutera saken, säger t f polisinspektör Tomas Erixon.

– Siffran sattes 1984 utifrån brandsäkerhetskraven och den måste rimligen vara tänkt för hela området. Sedan dess har Gräsmyr

blivit ett populärt nöjescentrum. Nu är det arrangörernas sak att anpassa området innan vi kan ändra något, säger Tomas Erixon.

Bygdegårdsföreningen har också långt framskridna utbyggnadsplaner. Ny mark har köpts in och man planerar att riva och bygga en ny, dubbelt så stor loge, utöka parkering och uppfart samt rusta upp toaletter, entré och annat. Efter den sista helgen tog Agneta Strömgren kontakt med polisen.

– Det är helt klart att det brutit i anordningarna, och att vi måste ställa hårdare krav i fortsättningen, men vi har ännu inte bestämt vilka, säger Freddy Johansson, polisinspektör i Umeå.

– Nu ska vi titta på deras planer och försöka lösa det här i bästa samförstånd.

Agneta Strömgren efterlyser alltså fler dansarrangörer. Det finns ingen anledning att låta sig avskräckas anser hon.

– Lite fylla är normalt, men vi har knappast råkat ut för någon vandalisering alls. Och ungdomarna är jättefina, det är stor skillnad mot för tio år sedan. Nu kommer de inte för att busa utan för att dansa. De problem som vi har uppstår vid inläppet, säger Agneta Strömgren.

På den punkten får hon medhåll av polisen. I lördags omhändertogs sju onyktra ungdomar och två rättonyktra.

– Inne på området är det förhållandevis lugnt. Det är utanför på parkeringen vi har problem att hålla ordningen, säger Freddy Johansson. ANNE GRÖNLUND

Gräsmyr bygger ut för att klara trycket

De lär barn försvara sig mot sexövergrepp

FOTO: MARTIN MATSSON

• Solveig Sandström-Taylor och hennes syster och kollega Gun Bergström demonstrerar ett rollspel som ska ge barnen ett diskussionsunderlag. Solveig föreställer en man som försöker få den lilla flickan att sätta sig i hans knä.

– Jag har aldrig tyckt om dina kramar och pussar, säger den lilla flickan (Gun) och drar sig undan hans närmanden.

10.8.1985
□ Att utnyttja barn sexuellt är nästan lika allvarligt som att döda dem.

□ Det hävdar Solveig Sandström-Taylor, familjeterapeut i London. Hon har utarbetat ett program för att förebygga sexuella övergrepp mot barn. Det ska användas i skolorna för att lära barnen hur man känner igen farliga situationer, och hur man räddar sig själv med hjälp av självförsvar.

□ – Barnen måste lära sig att de får säga nej till en vuxen om de ställs inför något som känns obehagligt eller förvirrande, säger Solveig Sandström-Taylor.

□ – Och om de blir utsatta för ett övergrepp har de rätt att sparka och slåss och till och med slå sönder fönsterrutor för att komma undan.

SIDAN 4

Nordmaling: 10.8.1985 Sviterna ännu kvar

NORDMALING (VK)

Byborna i Kråken, Långed och Håknäs utanför Nordmaling blev under förra helgen helt utan telefonkontakt med yttervärlden.

Åskvädet under natten till söndagen slog ner på fem ställen i televerkets rikskabel, mellan Håknäs och Nordmaling. Alla telefonförbindelser i området blev helt brutna. Efter närmare en veckas jobb har televerket nu i stort sett fått igång alla ledningar. I Kråken är dock halva ledningsantalet fortfarande borta. Bara fyra av sju fungerar.

– Det kan ta ett par månader innan allt är i ordning igen. Det förklarar Sven-Erik Holmgren, driftschef vid televerket i Umeå. Skadorna beräknas kosta omkring 100 000 kronor, säger han.

Televerkets personal ryckte ut redan under söndagen, för att söka kabelfelen. De anställda upptäckte att en del förbindelser gick att använda och gjorde därför en del omkopplingar. Hälften av alla ledningar kunde på så vis fungera igen. Under veckan har felen så småningom kunnat lagas.

I Kråken har byborna fortfarande stora problem med att få telefonkontakt med abonnenter utanför sitt eget nummerområde.

CATHARINA NELEHAG

12.8.1985
✕
Vår älskade Far,
Bror och Svåger
**Ingemar
Holmlund**
* 5/9 1937 † 24/7 1985
har stilla insomnat.
Göteborg den 9 augusti 1985
Sofia
Andreas
Birgitta och Sven
Lars-Peter och Gunilla
Åsa
Begravningen sker i stillhet.

Problem i Rundvik efter branden

13.8.1985
RUNDEVIK (VK)
Storbranden i Swan-board/Masonites fabrikslokaler i Rundvik under våren sätter sina spår. Det efterföljande produktionsstoppet minskade lagren till den grad att företagsledningen nu planerar för femskift under en tidsperiod på ca 3 månader.

- Först i nästa vecka kan vi ge klart besked, säger Guy Westerberg, platschef. Det stora frågetecknet är om vi kan få fram råvara i tillräckliga mängder.

- Vår råvara kommer i huvudsak från Gräningeverkens såg här på industriområdet men eftersom även den har drabbats av en brand och därmed även driftsstörningar är just råvarutillgången vårt för närvarande största problem, förklarar Westerberg.

Om råvaran ändå skulle kunna tillgodoses finns dock planer att med hjälp av den personalsstyrka som finns tillgänglig köra igång femskift och senare utöka den ordinarie personalen med anställda från andra avdelningar.

- Med femskift under en tremånadersperiod skulle vi kunna höja produktionen med 2000-2500 ton och det vore värdefullt, kostar Guy Westerberg.

Vandalisering i Rundviksskola

14.8.1985
RUNDEVIK: Skolan i Rundvik har utsatts för skadegörelse någon gång under den senaste tiden. Någon eller några har sprutat med en pulversläckare i vaktmästarutrymmet och slagit sönder de blommor och blomkrukor som förvarades i ett rum över sommaren. Även annan äverkan har förekommit. Enligt de första undersökningarna tycks dock det enda som försvunnit vara ett antal av vaktmästarens verktyg. Nordmalingspolisen utreder och vad som bekymrar mest är att ingen äverkan har förekommit när skadegörarna tagit sig in i skolan. Detta föranleder polisen att misstänka att nycklar till skolan har kommit i orätta händer.

Framgång för kommunmonter

13.8.1985
NORDMALING (VK)
- Nordmalings kommuns satsning på Nolia-utställningen med en presentation av kommun och näringsliv under samma tak blev en stor framgång. Det är den genomgående uppfattning som några av de medverkande ger uttryck för.

- Nordmalings kommunmonter var troligtvis utställningens mest besökta - i jämförelse med andra kommuners, tror Sören Johansson, Bygg-Tema, en av utställarna.

Det var ett helt nytt grepp som Nordmalings kommun och företagarna i den referensgrupp som existerar tog när de beslöt att satsa på en Nolia-monter. Uppskattningsvis har den kostat cirka 200 000 kronor inklusive de byggnader och visningspelare som tillverkats för ändamålet men som samtidigt kan nyttjas vid senare tillfällen.

- Det är alltid svårt att mäta PR i pengar men jag tror definitivt att

pengarna är väl satsade - bl a därför att mycket av vad som kostat även kan nyttjas fler gånger, säger John-Erik Nylander, kommunalråd i Nordmaling.

- För en kommun mellan två stora - Umeå och Örnsköldsvik - gäller det att marknadsföra sig och det här är ett sätt.

- Om kommunen hjälper företag med marknadsföring kan det på sikt innebära en utveckling även för kommunen.

Totalt deltog ett tiotal tillverkande företag från kommunen i det kommunhus som byggts upp på utställningsområdet. Värmecomfort AB, Anders Wiklund, Rundvik, var mycket positiv till satsningen. Han säger att han hellre väljer att ställa ut i kommunens hus än i en egen monter - även om han skulle få betala samma kostnader.

- Att samla så många företagare under samma tak var en god idé, menar han.

- En klar framgång, summerar Sören Johansson, Bygg-Tema. När andra kommuner presenterade folkmängd och åkerareal visade Nordmaling inte bara service utan även vad vi kan i kommunen. Mycket bra, säger han, och ställer gärna upp igen.

Nordmaling:

Vpk vill utbilda kommunpolitiker

14.8.1985
NORDMALING (VK)
Vpk i Nordmaling vill utbilda kommunens politiker, tjänstemän, föreningar och organisationer i ekologi - samspelen i naturen.

I en motion till fullmäktige föreslås Nordmaling bli en ny EKO-kommun med en speciell kommitté som ska arbeta med miljöfrågor för framtiden. Introduktionen ska ske genom en tvådagarskurs, anser vpk.

Det är den negativa utvecklingen i miljön som ligger till grund för kommunisternas motion. Skogar, sjöar - ja, hela framtiden är hotad om inget

sker för att stoppa miljöförstöringen som på sikt hotar hela vår natur, menar vpk och föreslår att just Nordmaling ska bli den kommun som närmast bör ta ansvar.

- De kommunala myndigheterna måste ta en mer aktiv och pådrivande roll i arbetet för naturvård och ren miljö, menar Madelaine Gustavsson-Sjölin, som undertecknat motionen.

För att ge politiker och andra berörda de kunskaper som krävs för att kunna ta itu med frågorna vill vpk därför att kommunen ska ta initiativ till en tvådagarskonferens kring temat Nordmaling - en ny EKO-kommun.

Prisutdelning i korpmotion

NORDMALING: Korpen har haft dragning på sin motionstävling dels i Norrfors och dels för Nordmaling med omnejd. I Norrfors gick första pris till Conny Nilsson - en Hartmanskål. 2:a pris gick till Daniel Hellman och 3:e till Ebba Gustavsson. Nordmalings pristagare - totalt var det drygt 5 000 starter - toppas av Ragnar Hammarström, Olofsfors, och han får en cykel. Thea Hedin, Bredvik, får en Hartmanskål liksom Viola Ahlfeldt, Bredvik. Övriga pristagare är Gun-Maria Bergh, Nordmaling, Elisabeth Lindgren, Nordmaling, Eva Fredriksson, Rundvik, Karl Jonsson, Nordmaling, Ingeborg Haggström, Rundvik, Ulla-Britt Sandman, Aspeå, Sirpe Nykänän, Nordmaling, Rolf Eriksson, Rundvik, Ragnar Eriksson, Nordmaling, Majken Eriksson, Nordmaling, Ruben Sandman, Aspeå, Elisabet Rossander, Lögdeå, Uno Fallqvist, Bjurholm, Lennart Nyberg, Mo, Jenny Yonung, Nordmaling, Göran Andersson, Mo, Bengt Johansson, Mo.

Utflykt i öst med vuxenkören

14.8.1985
NORDMALING: Vuxenkören - med sångare från Nordmalings och Bjurholms kommuner har varit på en utflykt till Finland. Vårdar var kyrkoherde Lars-Erik Björkstrand och hans församlingsbor i Pörtom, ca 4,5 mil öster om Vasa. Vuxenkören blev varmt mottagna och bl a hembjudna till olika värdfamiljer som även bjöd på logi över natten. Besöket var förknippat med traktens traditionella höstfest och kören medverkade i den med sångsolist Sven Ottosson. Två vittnesbörd framfördes också av Alma Karlsson samt Adolf Ögren. Under söndagen medverkade kören i de gudstjänster som hölls. Dels vid förmiddagens högmässa och dels vid de två som senare följde på eftermiddagen. Vid det tillfället medverkade även den lokala kyrkokören samt en ungdomskör från orten. Repertoaren var kända läsårsånger från väckelse-tiden.

Äldsta tivolit till Nordmaling

NORDMALING: Sveriges äldsta ambulerande tivoli - Berglunds tivoli - besöker Nordmaling i slutet av veckan. Företaget drivs av familjen Olle Berglund och har anor från 1890-talet. Olle Berglunds farfar grundade tivolit och han är bl a känd för att ha uppfunnit karusellen "Virvelvinden" en typ som är i bruk än i dag.

Centern: — Blås nytt liv i Norr- land

ASPEÅ (VK) 15.8.1985

— Visst är Sverige på rätt väg — precis som socialdemokraterna säger — om vi vill ha bort folket från Norrland. Under de senaste tre åren av socialdemokratiskt regeringsstyre har det bara från Västerbotten flyttat mer än 9 000 människor.

— Sedan sossarna tog makten i Nordmaling har 160 personer lämnat kommunen. Det berättade centerns riksdagskandidat Nils Häggström, Umeå, när han var inbjuden till Aspeå bygdegård på tisdagskvällen. Inbjudare var Lögdeå c- och CKF-avdelning och träffen samlade cirka 45 deltagare.

Nils Häggström uppehöll sig tämligen länge kring regionalpolitiken. Han är starkt kritisk till socialdemokraterna och anser att deras politik enbart sätter fart på flyttlassen.

— Satsa på stimulansåtgärder för småföretagen. Det är de som ska blåsa nytt liv i Norrland, hävdade han och förde samtidigt fram de centerpartistiska förslagen till åtgärder.

Nils Häggström gick även igenom de skattepolitiska frågorna och hävdar bestämt att för en person med en beskattningsbar inkomst på 120 000 kr — enligt givna uppgifter nio av tio i Västerbotten — så är centerns skattepolitik den mest fördelaktiga.

• Miljöproblem

Beträffande familjefrågorna berättade han om den vårdnadsersättning som centern vill ha igenom. Han fastslog även att centern vill ha likhet mellan olika omsorgsformer. Det är inte enbart den kollektiva barnomsorgsformen som ska prioriteras. Till sist tog han även upp miljöproblemen för Sverige och övriga Europa. Centern strävar efter att få en lag som ställer krav på katalytisk avgasrening på alla nya bilar från 1987 samt att blyfri bensin ska finnas tillgänglig från halvårsskiftet 1986.

• Längst fram Christian Johansson, Daniel Wikman, Johan Öberg, Daniel Persson och längst bak föreståndaren Thordis Berglund, firar Skogsdungens 10-års-jubileum på lördag.

Firar tio år med öppet hus

NORDMALING: Daghemmet Skogsdungen i Nordmaling har funnits i tio år. På lördag firar jubileet med öppet hus.

— Vi hoppas att många barn som nu har slutat här, kommer. Det säger föreståndare Thordis Berglund, som har varit med och arrangerat. Inbjudan har gått ut till allmänheten. Dessutom har en speciell inbjudan gått till tidigare anställd personal.

— Många har hört sammat vår inbjudan, säger hon.

Daghemmet som byggdes 1975 har nu 51 platser. En del förändringar har gjorts sedan starten. Tidigare bestod verksamheten av två dagisavdelningar och en deltidsförskola. 1979 flyttade förskolan ut. En tredje dagisavdelning inrymdes i stället.

En fotoutställning kommer att visas under lördagen. Dessutom kommer Anders och Petter Perstrand, Umeå, att bjuda på sång och gitarrmusik.

• Det är vi som har byggt. Från Per-Olov Gustavsson, Håkan Johansson och Mats Öhlund, byggnads-
snickare som är några av de som jobbat med ombyggnaden av Hörnsjö skola. 16.8.1985

Glädje i Hörnsjö *Arkiv 7803* Slutspurt med nya lokaler

NORDMALING (VK)

Skoleleverna vid låg- och mellanstadiet i Hörnsjö, Nordmaling, inviger nya lokaler i samband med skolstarten. En ny matbESPisning, ett nytt klassrum och ett bibliotek planeras vara färdigt till den 21 augusti.

– Äntligen har ombyggnaden kunnat genomföras. Den har tyvärr fått stå tillbaka för andra projekt, alltför länge, säger skolchefen Håkan Pettersson.

Kostnaderna är beräknade till 230 000 kronor.

Arbetet startade i mitten av juli och är fortfarande i full gång.

– Vi hoppas att allt hinner bli klart i tid, påpekar Håkan Pettersson. En del inventarier till matbESPisningen saknas ännu, vilket har fördröjt ombyggnaden.

BESPisningen har flyttats till nedre planet av huset där en bostadslägenhet fanns förut. Köket är modernt inrett till skillnad mot det gamla. Klassrummet som inryms i den gamla gymnastiksalen står nu i det närmaste klart. Eleverna blir i stället tvungna att åka till Gräsmyr för sina gymnastiklektioner.

Biblioteket har fått en ny och större lokal, genom omfördelningen. Tidigare var det inrymt i ett trångt rum på vinden. Även städutrymmen har utökats.

Lärarna vid mellanstadiet i Nordmaling har fått utbildning i samarbete under en vecka i Trehörningsjö. Nio lärare har varit in-kvarterade i stugor med självhushållning på camping. Kursen ska ligga till grund för att kunna få ett fungerande arbetslag. Samtalsträning, och övningar i kontakt, kommunikation och planering finns på schemat.

Studierektor Gunvor Sehlberg, Luleå har själv jobbat utifrån metoderna och har delgett sina erfarenheter på kursen. Dessutom har ett arbetslag från Carlshöjd, Umeå deltagit med sina idéer. Läroplanen LGR -80 ligger till grund för synsättet.

Lärarna som deltar får nedsättning på sin undervisningsskyldighet under läsåret.

CATHARINA NELEHAG

• Nya lokaler blir inte dumt, tycker Erik Jakobsson i Hörnsjö som snart ska börja fjärde klass. De nya lokalerna är i det närmaste färdiga.

TENS-KURIREN torsdag 22 augusti 1985

15

Nordmaling:

KOMMUNALSKATTEN BLIR OFÖRÄNDRAD

NORDMALING (VK)

Det blir oförändrad kommunalskatt, 17 kronor, i Nordmaling även 1986. Så mycket är klart fastän själva budgetarbetet bara är i inledningsstadiet.

När alla styrelser och nämnder kommit med sina åsikterna visar det sig att man, totalt sett, överstigit de givna ramarna med tre-fyra miljoner kronor.

Största överdraget står socialnämnden för som har nästan två miljoner mer än budgetdirektiven medgav.

Samtidigt kommer dock kommunen att få mer inkomster än man från början räknat med. Skatteutfallet blir cirka 2,5 miljoner större än kalkylerat. Man får in cirka 94 miljoner mot de 91,5

som antogs i underlaget för budgetarbetet.

Detta till trots vill dock kommunstyrelsens arbetsutskott ta en diskussion med styrelserna för att se över om man inte kan pressa ner utgifterna på en del håll.

– Det har ju talats om hel del om indragning av medel från kommunerna efter valet och därför vill vi se över om det inte finns möjligheter att komma närmare budgetdirektivens förutsättningar, kommenterar kanslichefen Gösta Jonsson.

Närmast blir det kommunstyrelsen som kommande tidag skall titta på budgeten för 1986.

• Olofsfors avgörs

Den segslutna frågan om förvärfv eller ej av industrilokalerna i Olofsfors går nu mot sin lösning. Kommunen har för sin del för avsikt att köpa industrifastigheter, kontoret och cirka 90 000 kvadratmeter av Olofsfors AB för 3,5 miljoner. I affären in-

går då inte den s k Herrgården med sådobyggnader.

Hur Olofsfors AB slutligen gör står ännu öppet. Som bekant har företaget fått erbjudanden om lokaler i såväl Bjurholm som Umeå kommuner. I Bjurholm rör det sig om Novis och i Umeå är det f d NCB-fabriken i Hörnefors som kan erbjuda fabriksvår.

På torsdag, 27 augusti, håller företaget styrelsesammanträde och först då kommer man med besked om man stannar kvar i Olofsfors eller flyttar.

Det var under våren som Olofsfors gick ut och ville sälja sina industrilokaler till kommunen för fyra miljoner. I gengäld skulle man då bygga nytt för tio miljoner. Detta för att klara den stora efterfrågan på företagsprodukter.

Redan under 1986 måste man vara igång med sin nya produktion.

Som brukligt är gick det lite lite trögt i de kommunala svängarna

och under tiden började företaget se sig om efter lokaler på annat håll. När så kommunen bestämde sig för att köpa av företaget svarade detta att man hade flera andra alternativ som också skulle prövas.

Under tiden har projekteringen av företaget för en eventuell nybyggnad i Olofsfors – detta för att inte förlora någon tid sedan beslutet väl fattats.

Förhandlingarna mellan företaget och Nordmalings kommun har också pågått under sommaren och lett fram till ett bud om köp. Kommande tidag bestämmer sig Olofsfors AB:s styrelse.

NORDMALING

Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

och till vin- och örlättigheter samt att man utför en del service i form av bl a gräsklippning sommardag. Detta säger arbetsutskottet nej till. – Kostnaderna skulle bli i storleksordningen 50 000 kronor, säger kanslichef Gösta Jonsson.

• Många stormar

Rödsviksgården har upplevt många stormar sedan den öppnades för tio år sedan. Den har hållit öppet i stort sett varje vinter och bl a varit ett omycket rastställe för många långträdare.

Den senaste vintern hölls dock anläggningen stängd under vintermånaderna.

– Lössamheten vintertid är mycket, mycket dålig och det är bara med en egen arbetsinsats på 10-12 timmar om dygnet som man kan ha öppet då, säger Bodil Olsson.

– Jag har haft öppet så många vintar att jag vet vad jag talar om.

– Jag har jobbat väldigt hårt med den här rörelsen, som jag byggt upp från grunden. För nära år sedan var kommunen negativ till att jag skulle ha öppet vintertid.

– Nu kräver man att det skall hållas öppet året om. Jag ifrågasätter om man kan tvinga mig till detta utan att på något sätt kompensera. Det gör man, mig veterligen inte med något annat företag.

Frågan om Rödsviksgårdens arrende kommer nu mest troligt att lämnas till hyresnämnden.

P A SUNDBOM

Kommunen kräver överläggningar om postservicen

NORDMALING (VK)

Nordmalings kommun är lite "syrak" på postverket. Anledningen är det statliga verkets sätt att hantera informationen om omläggningen av postservicen för Norr- och Nyktersområdena.

Men hos postverket tillbakavisar man kritiken och menar att man har informerat och kommer att informera om sina planer i den takt man har något att redovisa.

Det var vid en träff med kommunstyrelsens arbetsutskott den 29 april som au fick löfte från postverket att information och överläggningar med folket i de berörda områdena skulle ske innan verkets fattade något beslut i själva omläggningen.

Detta till trots skickade posten

under sommaren ut en skrivelse till abonnenterna där man bl a säger att så snart verkets tagit ställning till ett konkret förslag om lantbrevbärning så kommer överläggningar att ske.

– Det var inte vad vi kommit överens om. Därför kräver vi nu överläggningar och information i n a n posten bestämt sig, menar kanslichef Gösta Jonsson.

• Lovat informera

– Vi har lovat att informera och ett resultat var den skrivelse vi sände ut, säger överkontrollör Kurt Östlund vid posten i Umeå.

– Det är möjligt att skrivelsen kan ha missatats på en del håll. Vi har följt det av de reaktioner vi mött.

– Vi ville helt enkelt tala om vad vi kommit fram till och vilket alternativ vi har till dagens postservice och att det är lantbrevbärning.

– Men några beslut är ännu in-

te fattade och vi skall självfallet samråda med såväl Norr- och Nyktersgruppen som Nyktersgruppen och Nordmalings kommun innan vi fattar några sådana beslut, säger Kurt Östlund, som också påpekar att detta nämns i skrivelsen.

Nordmalings kommun har sagt upp avtalet med arrendatorn för Rödsviksgården. Det löper till den 1 juli 1986. Man vill förhandla om ny hyra (slag kalkyler 3000000). Dessutom vill kommunen att anläggningen skall vara öppen året om (den var stängd senaste vintern) eftersom man säger att gården är "en fasad mot Ekån" och man betraktar Rödsviksgården som något av Nordmalings ansikte utåt.

Arrendatorn har sagt sig vill på förnyat kontrakt om hyran sänks till 1 900 kronor/månad samt om kommunen medverkar till att en pizzagagn inmonteras

Femton öre per kopia

NORDMALING (VK)

En liten fråga som blivit ett stort ärende. Så kan man rubricera kopieringsseminariet till förenings- och organisationer.

Hittills har föreningar och organisationer fått första 50 exemplaren gratis. Man har betalat 25 öre för 51–60 och 10 öre för antalet över 60 kopior.

Från skolstyrelsen har det sagts att man upplevt ett tryck på byskolorna att få samma kopieringservice där. Men då apparaterna där har mindre kapacitet än vid kommunkontoret är kopierna betydligt dyrare.

Kommunstyrelsen för sin del tycker att 15 öre per kopia var en lämplig summa.

När i fullmaktige blev det stopp. Där ryckte folklipariet Allan Backman på gratis kopiering till föreningar och organisationer.

Ärendet gick tillbaka till arbetsutskottet. Efter att ha tittat närmare på frågan kommer man nu tillbaka med sitt ursprungsförslag – 15 öre per kopia.

• Får belöningar

Fem jordbrukare föreslås i år få belöningar ur Frans Sundströms hembygdsfond. Det är avkastningar ur denna som varit femte år skall fördelas. Tio ansökningar hade kommit in till fonden.

Vid senaste bokslutet fanns i fonden 125 000 kronor. Exakt hur stor belöning blir har man ännu inte räknat ut vid kommunkontoret. Vid senaste tillfället (för fem år sedan) rörde det sig om cirka 5 000 per jordbrukare.

Det torde bli större utdelning i år. Belönade blir Bo Eriksson och Karin Sjökvist, Länged, Margareta och Gustav Gustavsson, Hörnå, Jeanette och Bengt Johansson, Åva, Elhel och Arne Lundkvist, Mjölby samt Karl Norgren, Torrböle.

Kds vill se förskolan som ett komplement

NORDMALING (VK)

Även under den kommande valperioden kommer kds att arbeta för införande av världsin till hemarbete för föräldrar. Det här skriver partiet i sitt handlingsprogram för Nordmalings kommun.

Där säger man också att föräldrarna skall ges möjlighet att genom enkät välja form av barnomsorg. Man ser hemmet som den naturliga uppfostran för barn och ungdomar och vill att förskolan skall ses som ett komplement till hemmets vård och fostran.

För att ge ungdomar meningsfulla arbeten och arbetsvillkor vill man ha praktikplatser för ungdomar under 25 år.

Moraliskt och ekonomiskt stöd bör ges till den som vill starta eget företag – eller den som redan startat. Det gäller såväl inom jordbruket som inom övriga företagsområdet.

Kds kräver också full kostnadsersättning för enskilda vägar inom kommunen samt en uppsättning av de allmänna vägar i nordvästra kommundelen.

• "Stöd Levat Hotell"

Levat Hotell med sitt kulturvärde bör få kommunens stöd för sin fortsatta verksamhet, skriver kds också och säger samtidigt att man vill verka för att järnvägsstationen i Nykyr blir kvar.

På miljödagen står man än en gång ett slag för en mer omfattande användning av multrum samt vill i övrigt att all skogsdjur skall användas för jordbruksproduktion, mindre användning av bekämpningsmedel, successivt minskad användning av handelsgödsel samt ha en spridd kun-

skap för ekologisk/biologisk odling, för att nämna en del ur programmet.

Kristendomen är den främsta kulturförmedlaren, säger kds och vill därför att religiösa men även ideella föreningar får stöd att driva och utveckla sin verksamhet.

Man vill också att kommunen skall avsätta medel så att lokalutredningens förslag om samlings- och Nardmaling genomförs. Om det byggs en skola för denna intresseområde är idrottsanläggningarna i byarna eftersträff.

Kds vill också se en vandringsled längs Lögdeälven upp till Klöse där en jakt-fiske- och kanotcamping kan byggas.

Avslutningsvis vill man att kommunen skaffar en väntör i något utland för att verka för internationell förståelse och samhörighet.

P A SUNDBOM

Vpk vill starta ett "möjligheternas hus"

NORDMALING (VK)

Ordna med ett "möjligheternas hus" i Nordmaling. Det säger vpk i Nordmaling i sitt kommunala handlingsprogram.

Ett snabbt och bra sätt att skapa arbetstillfällen är att ordna någon typ av "möjligheternas hus" där människor med nya idéer kan få hjälp med att exempelvis starta kooperativa företag.

Där bör också kommunens företagare kunna få viss service vid bokföring, marknadsföring och administration. En näringslivssekretariat skulle kunna vara "spindeln i nätet" i ett sådant hus.

Kommunisterna vill även satsa på en samlingslokal som byggs redan 1986 men säger inget om finansieringen. Dock föreslår man vid senaste fullmaktige att avsätta en miljon. Huset beräknas kosta cirka 6 miljoner.

Vidare vill man att speciellt Nordmalingspaket för turism på förskick genomförs.

När det handlar om äldreomsorgen vill man genomföra äldreomsorgsplanen, etappvis samt anställa fritidsledare inom äldreomsorgen. På barnsidan kräver kommunisterna fulla behovskostnader inom den kommunala barnomsorgen samt att en barnomsorgsassistent med pedagogisk utbildning tillsätts. Vidare vill man ha en omarbetsning av bar-

nomsorgstaxan och en utökad samverkan förskola/förskolestadium. Vpk sätter också gränsen till högst 15 barn per daghemsgrupp.

Kommunisterna vill också ha en attitydförändring i miljöfrågorna och som led i detta har man krävt att kommunen tar initiativ till att utarbeta en arbetsplan för morgondagens naturvård.

Kommunen måste ta en mer aktiv och pådrivande roll i arbetet för naturvård och ren miljö, hävdar vpk i Nordmaling som för närvarande har två mandat i kommunfullmäktige och tillsammans med socialdemokraterna "reglerar" kommunen sedan förra valet.

P A SUNDBOM

● ORDET FRITT

Kortfakta från Nordmaling 16.8.1985

SOCIALDEMOKRATERNA i Nordmaling har nyligen skickat ut ett informationsblad som bl a innehåller ett par inramade artiklar med rubriken - "Kortfakta till allmänheten". Dock var det bara rikspolitiska frågor "kortfakta" hade tagit upp.

Därför kommer vi här att ta upp en del "kortfakta" från Nordmalings kommun, och vad som hänt sedan det blev socialistisk majoritet där.

Vet du att trots högkonjunktur i landet har arbetslösheten i Nordmaling i stort varit på samma nivå som under lågkonjunktåren 1979-1982.

Vet du att kommunens befolkning minskat med ca en procent per år sedan det blev socialistisk majoritet i Nordmaling. Under perioden 1976-1982 ökade befolkningen, (men då var det borgerlig majoritet både i landet och i kommunen).

Vet du att den socialistiska majoriteten har drivit igenom en skattehöjning i kommunen, trots de övriga partiernas protester.

Vet du att de beslut som den socialdemokratiska regeringen fattade hösten 1982 om begränsning av skatteunderlaget, devalveringen, höjd arbetsgivaravgift, höjd mervärdesskatt, kostade Nordmalings kommun och kommuninnehavare över fyra milj kr.

Betydligt mer kunde nämnas men det får tills vidare räcka med detta. Vi vill också ställa ett par frågor till socialdemokraterna i Nordmaling.

Vilka förslag har ni inför den kommande mandatperioden när det gäller:

1) Hur vi kan öka sysselsättningen?

2) Vad bör göras för att minska utflyttningen från kommunen?

Folkpartiet i Nordmaling

Skadegörelse på lägergården

NORDMALING (VK)
Baptistförsamlingens lägergård ute på sommarfagra Färskäret har utsatts för kraftig skadegörelse under sommaren. Inte mindre än 19 fönsterrutor har krossats i byggnaden.

- Det fanns mängder med sten inomhus varför det mesta tyder på att det är barn eller ungdomar som varit framme och kastat sten mot fönsterrutorna, säger Tomas Erixon vid Nordmalingspolisen som sköter utredningen.

Inom baptistförsamlingen är man av naturliga skäl ledsna över det inträffade. Gården har i många år varit en populär samlingsplats för läger där ungdomar i olika åldrar mötts. Skadegörelsen upptäcktes i förra veckan och har nu anmälts till polisen i Nordmaling.

- Vad vi kan förstå har det hela skett under de två första veckorna i augusti, fortsätter Tomas Erixon, som är mycket tacksam för iakttagelser från sommarstugugäster som bör i närheten av lägergården eller från andra som kan ha observerat stenkastningen.

Nordmaling: 20.8.1985 Hopplösa sociala överdrag

NORDMALING (VK)
Det kommande valet satte sin prägel på höstens första fullmäktigesammanträde i Nordmaling. En hel del propaganda smög sig in i de olika inläggen.

Ändå var mötet överstakat på en och en halv timme - trots att så pass tunga saker som bokslutet för 1984 behandlades.

Dagens enda votering gällde avgift för trygghetstelefoner. Den sattes nu till 200 kronor mot vilket moderater och folkpartister reserverade sig. De ville inte ta ut något av abonnenterna.

Som VK tidigare redovisat lämnade bokslutet för 1984 ett stort överskott. På driftbudgeten var det 4,2 miljoner kronor och på kapital sidan 1,5 miljoner.

Förslaget från majoriteten var att två miljoner skall överföras till investeringsfonden medan resten förstärker nästa års budget. Så blev också beslutet. Kjell Nilsson (vpk) reserverade sig och ville ha en miljon till samlingslokal i Nordmaling.

• Stora överdrag

Thorild Landström (c) tyckte att sociala nämnden redovisade väldigt stora överdrag och ville ha en förklaring. Han fick medhåll av Kjell Nilsson (vpk) som sade sig ha gett upp hoppet om att få någon ordning på det sociala.

Lasse Eriksson (s), fullmäktiges ordförande, är också socialnämndens ordförande. Han höll med om att överskridandena är stora och att de inte är bra. Han sade sig nästan ha givit upp hoppet.

- Men vi har för liten personal på sociala avdelningen. Vi hinner helt enkelt inte med, menade han. En socialkamrer skulle behövas, ansåg Eriksson, som även efterlyste en bättre förankring av socialnämndens åsikter i kommunstyrelsen. Detta tolkade Thorild Landström som att det rådde samarbets-svårigheter mellan socialnämnden och kommunstyrelsen. Eriksson förnekade dock detta.

• Ökade skulder

Hans Dau (m), pekade på den ökning av skuldbördan som skett sedan valet 1982. Då var den cirka 400 kronor/invånare medan den nu varit 1 000 kronor/invånare. Minskad befolkningen med 150 personer på de senaste två åren.

- Ökade skuldbördan beror bl a på köpet av KLB-fabrikslokaler, vilket räddade det företaget. Vi vill inte öka skulderna ytterligare utan har för avsikt att investera i den takt kommunen har råd med, kontrade kommunalrådet John Erik Nylander (s).

• Samlingslokal

Hans Dau och Kjell Nilsson hade en ordväxling om samlingslokalen, till vilken Nilsson ville reservera en miljon eftersom en kommitté (vilken innehöll företrädare för alla partier) varit helt enig och behovet i Nordmaling är stort.

- Vi kan börja redan nästa år, om vi sätter av pengar, tyckte han.

- Valfäsk, menade Dau. Vist vill vi ha en samlingslokal. Men den kostar 6-8 miljoner och då räcker inte en miljon långt. Pengar måste tas ur investeringsfonden och på andra sätt för att finansiera ett sådant stort projekt.

• Bordlagda arvoden

Arvodena till förtroendevalda blev bordlagda. Det skall göras en utredning om bl a restidsarvodena och om arvoden för suppleanter. Som förslaget nu ser ut utgår restidsarvoden först om sammanträdet varar 3,5 timmar. Suppleanterna har halvt ordinarie arvode om de är närvarande utan att tjänstgöra. Här ville Madeleine Gustafsson-Sjölin (vpk) ha höjning till full ersättning.

• Trygghetsavgift

Moderaterna, anförda av Hans Dau och Margareta Lundberg, stred hårt för att få avgiftsfria trygghetstelefoner och fick med sig folkpartiet på sin linje.

De övriga tyckte dock att de 200 kronor, som socialnämndens majoritet föreslagit, är en skälig avgift.

Kommunen har inköpt tio sådana anläggningar, men än så länge är ingen utplacerad. Dau och Lundberg menade att anordningen är en viktig humanitär åtgärd och en förutsättning för många att kunna bo kvar hemma. Dessutom sparar den många hemsamariter, ansåg Margareta Lundberg.

- Vi är överens om vikten och behovet - men socialtjänstlagen anger att den kommunala servicen ej skall vara kravlös och därför har vi föreslagit en avgift på 17 kronor i månaden, replikerade Lasse Eriksson (s).

Så blev det också - men först efter votering. Den slutade med 23 röster för avgift och sex emot. En ledamot avstod från röstning och en centerledamot var frånvarande utan ersättare.

• Övriga beslut

Ändringarna av stadsplanerna för kv. Kyllen, Jägaran m fl i fritidsbebyggelse för Järnäs 5:6 m fl godkändes.

Bokslutet för stiftelsen Nordmalingshus med ett minus på 21 000 kronor fastställdes. BT:s Livs Handelsbolag fick överta den kommunala borgen på 37 500 kronor som kommunen tecknade 1980 åt företagets före ägare.

P A SUNDBOM

— Småföretag vår modell

238.1985
NORDMALING (VK)

— Det viktigaste under den kommande treårsperioden måste vara att utveckla arbetstillfällena i Nordmaling. Utvecklingen de gångna tre åren har varit katastrofal med tanke på att befolkningen minskat med 162 personer.

Det här hävdade moderaten Östen Gustavsson tillsammans med partikollegan Hans Dau när han på torsdagsaftonen presenterade moderaterna i valupptakten.

— Vi måste ta till krafttag för att värna om de redan befintliga företagen. Dessutom måste kommunen se till att det finns industrilokaler att tillgå där vi kan hjälpa nya företagare att komma i gång med sin verksamhet. Vi skall främst satsa på små och medelstora företag. Att tro att vi skall kunna locka hit storföretag är inte särskilt realistiskt.

— Dessutom måste vi ha en politiker som ansvarar för näringslivsfrågorna. Som vi hade på den borgerliga tiden i Nordmaling, menade Hans Dau. Under tre år har ingen politiker haft direkt ansvar för dessa viktiga spörsmål. Näringslivsfrågor innebär ofta viktiga politiska ställningstaganden, fortsatte Dau, som inte ville rikta kritik mot den tjänsteman som skött näringslivsfrågor under s-regeringen i kommunen.

Inom vårdsektorn menade Dau,

att servicehuset för pensionärer inte längre får fördröjas och moderniseringen av Strandholmens äldre delar bör påbörjas.

För att klara en större satsning på hemsjukvård bör antalet distriktsköterskor i kommunen fördubblas, ansåg han.

Annat som moderaterna trycker på är viktgen av en levande landsbygd.

— Om regeringen får igenom sina planer med plan- och bygglagen och naturresurslagen är det stor risk att kommunen blir ett enda naturvårdsområde, menade Östen Gustafsson.

Hans Dau tyckte, att det satsas alldeles för mycket på studieförbunden. Det har lett till att annan kultur fått stå tillbaka. På det området bör man omprioritera medlen så, att biblioteken får mer pengar i första hand till barn- och ungdomssatsningar.

Vidare anser moderaterna att kommunen om möjligt bör sänka skatten.

— Den höjning med 50 öre som gjordes 1982 var helt onödig, vilket de stora budgetöverskotten sedan dess visats, menade Dau.

P A SUNDBOM

Trygghet för äldre

24.8.1985
NÅGON ville sprida felaktig information till nordmalingsborna så här i valtider. Hur centerpartiet i Nordmaling arbetar skall jag här berätta. Var vi står i fråga om äldreomsorgen.

Vi vill att alla skall få möjlighet att bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt. Med kommunal hemtjänst och landstingets hemsjukvård, efter dokumenterat vårdbehov för var och en. Att servicehus med helinackordering, typ Strandholmen skall finnas kvar för de som behöver den vårdnadsformen. Att den äldsta delen av Strandholmen skall byggas om är helt nödvändigt. I dag finns några rum som ej fyller vedertagna krav, (angående ytstorlek, toalett, tvättställ och kokmöjligheter) för varje hyresgäst.

Vi i centerpartiet vill att alla som bor på Strandholmen skall få likvärdigt boende. Där vill vi att projektering göres samtidigt för ombyggnad av Strandholmen och servicehuset, detta för att samordna resurser. Vissa vill bygga servicehus utan att utreda vad det kommer att kosta, hur det skall se ut och hur det skall fungera. Vi vet att ett servicehus för 20 lägenheter kostar cirka 8–10 miljoner kronor. Detta blir då boendeform för ungefär 30 nordmalingsbor.

Viktiga frågor som vi vill ta hänsyn till vid byggande av servicehus är:

- Hur skall den yttre och inre utformningen vara?

• Vilka funktioner vill vi ha? Vad behöver vi?

• Vad kommer huset att kosta? Hur skall det finansieras?

• Hur stor kvadratmeteryta blir det?

Frågor och funderingar omkring detta vill vi i centerpartiet utreda tillsammans med berörda parter. Kunniga tjänstemän, företrädare för handikappade och pensionärsgrupper, samt berörda beslutsfattare.

Vad centerpartiet anser viktigt för äldre bosatta i Nordmalings kommun är: Trygghet och valfrihet i omsorgen. Omvårdnad skall erhållas efter den enskildes behov. Centerpartiet för en politik som gäller fördelning av resurser till alla även de som bor i glesbygd.

Ulla Ersholt (c)

Halkbanan — det gick som smort!

● Kommunrådet John-Erik Nylander klipper bandet till halkbanan i Levar i närvaro av fr v Anders och Birgitta Nordin, Kjell Bragman VD för OK i länet, Börje Svensson, VD OK-bilisterna, Sören Antonsson, Folksam och Paul Arvidsson Västerbottens trafiksäkerhetsförbund.

NORDMALING (VK)
Halkbanan i Levar, Nordmaling, är nu officiellt invigd.

På fredagseftermiddagen kunde kommunrådet John-Erik Nylander klippa av bandet till anläggningen.

Tvåmiljonerssatsningen som genomförts av Anders Nordin betyder att det nu finns två halkbanor i länet — i Hörnefors och i Nordmaling.

OK-bilisterna och försäkringsbolaget Folksam är medarrangörer till anläggningen men har inga ägarintressen.

Varje elev kommer nu att få två timmars körning på banan samt två timmars medåkning. Ett sådant paket kostar 250 kronor till vilket kommer bilhyra — banan har nämligen egna fordon.

Men även den som själv vill dit och prova halkan med sin egen vagn kan göra detta.

— Vist känner jag mig nöjd och glad i dag, menade Anders Nordin som lagt ner ett otroligt arbete på att få banan klar i tid och att hålla nere kostnaderna. Det normala priset för en anläggning av det här slaget är enligt Börje Svensson, VD i OK-bilisterna, cirka 4 miljoner kronor.

— Min personal i OK-bilskolor har verkligen ställt upp till 100 procent — och kanske lite till, fortsätter banägaren.

● Pilotbana

OK-bilisternas VD Börje Svensson berättade att Levarbanan blir något av en pilotanläggning för OK. Man skall satsa på fem halkbanor i landet varav Levar är den första.

En rad organisationer var med vid invigningen och fick se en mycket välregisserad och skickligt genomförd demonstration av de olika momenten i anläggningen.

Där finns dels en grusbana och dels en asfaltbana där man får träna vanliga inbromsningar. Därefter en rak bana med halkinslag och slutligen en bana med en dubbelkurva.

För halkan i anläggningen svarar vegetabilisk olja som tillsammans med vatten hålls på de plåtar där halkkörningen skall göras.

— Vi har anlitat norsk expertis för att få det hela så perfekt som möjligt, berättar Nordin. I Norge finns nämligen 28 halkbanor och därmed stor erfarenhet.

● Födelsvåndor

— Den här anläggningen har inte kommit till utan födelsvåndor, sade kommunrådet John-Erik Ny-

lander (s) när han officiellt invigde Levarbanan.

— Vi fick verkligen en kalldusch när vi fick höra att även Hörnefors planerade en anläggning. På alla sätt försökte vi jämka samman planerna till en bana men det gick inte.

— Nu finns det två halkbanor och jag hoppas de kan konkurrera på lika villkor. För oss i Nordmaling är banan värdefull både för att den ger arbetstillfällen och bättre underlag för bl a Levar hotell, fortsatte Nylander.

Det är inte bara blivande körkortsinnehavare man siktar på utan i lika hög grad andra som behöver träna.

En rad organisationer lyckades skada banan, däribland Paul Arvidsson, Västerbottens trafiksäkerhetsförbund, Kjell Bragman, VD för OK i länet, Sören Antonsson, Folksam. Med fanns också företrädare för landstingen och polisen i såväl länet som Västerbotten och en rad kommunala företrädare från orten.

Den 14 september börjar övningskörningarna på Nordmalings trafikövningsplats som enligt Börje Svensson är landets kanske bästa halkbana. Det hade han fått expertutlåtanden på.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

● Byborna i Kråken och sommarstugeägarna i området är ilska över bogserbåten Hera som de upplever som en miljöfara. De anser att den måste bort för att området skall kunna saneras. Från ägarhåll och kommunalt håll framhålls dock att båten inte är någon miljörisk och att man har arrendekontrakt till 1995.

UTBRETT MISSNÖJE MED RUTTEN KAJ

26-8-1985
KRÅKEN (VK)

En särskild arbetsgrupp har tillsatts för att tillsammans med Nordmalings kommun och Tjåruskärs yrkeshamn ekonomisk förening försöka lösa problemen vid kajen på Tjåruskär.

Det blev resultatet av söndagens möte, vilket anordnats av Nordmalings kommun och yrkeshamnen.

Det har länge rått och råder alljämt ett utbrett missnöje i Kråkenområdet över förhållandena vid kajen.

Dels håller själva kajen på att rutna upp. Den är i det närmaste livsfarlig att beträda. Dels är orsborna ytterst föregade över den gamla bogserbåten, Hera, som står upplagd vid kajen.

Insändardebatten har pågått flitigt de två senaste åren och såväl Nordmalings kommun som Rederi AB Sjötransport har fått utstå mycket kritik för sitt sätt att sköta, eller inte sköta, kajen med omkringliggande domäner.

● Vida känt

Tjåruskär är vida känt, menade John-Erik Nylander, kommunalråd i Nordmaling, när han inledde träffen.

– nu skall en arbetsgrupp försöka lösa problemen

– Men skall där vara en fritids- eller en yrkeshamn?

Han redogjorde också för en enkel skiss och beräkning som gjorts vid kommunens tekniska avdelning. Den visar att det skulle kosta cirka en kvarts miljon att rusta upp själva kajen. Han berättade också om kontakterna med fiskeränsnämnden och framhöll att man kanske skulle kunna göra en reservhamn till Järnäs av Tjåruskär. Han trodde dock inte att utskifterna för statsbidrag var särskilt stora.

● Arrenderas

Hamnområdet vid Tjåruskär ägs av Tjåruskärs yrkeshamn, ekonomisk förening. Förutom kommunen är Rederi AB Sjötransport, Västerbottens fiskeriförbund, Rederi AB Svanland och Kråkens byalag med i styrelsen.

Hamnområdet arrenderas fram till 1995 av rederiet Sjötransport. Dess enda verksamhet är den upplagade bogserbåten Hera.

● Stor irritation

Att kråkenborna och sommarstugeägarna är mycket irriterade över Heras upplagning står utom allt tvivel. En rad ilska röster hör-

des och gjorde gällande att Hera borde bort innan man överhuvudtaget kan göra något åt kajen.

– Säg upp arrendatorn så båten kommer bort. Det går inte göra något åt kajen medan Hera är i vägen, menade Leif Johansson och fick instämmanden från flera håll. Många anklagelser riktades också mot rederiet.

– Båten gör ingen skada där den står, underströk ägaren Hilding Backman. Den är ingen miljöfara, framhöll han och fick stöd av Gunnar Sundqvist från byggnadsnämnden.

– Yrkesinspektionen och nämnden har besiktat Hera – den är uppställd så att den inte utgör någon risk, menade Sundqvist.

● Inget bytänkande

Han menade de närvarande att slänga allt bytänkande åt sidan för att i stället föra frågan framåt.

Bengt Westin föreslog att man skulle ta kontakt med Robertsfors, där kommunen ställt upp med virke och redskap och där byborna hjälpts åt att rusta upp en förfallen kaj. Kommunrådet Nylander tyck-

te idén var god och lanserade förslaget att bilda en särskild arbetsgrupp som skulle försöka föra tjåruskärsfrågan framåt.

– Det tjänar inget till att kabbla om vad som varit och att slunga ut anklagelser. Då kommer vi ingen vart, fastslog han.

Så blev det också. Till ledamöter i gruppen utsågs Rolf Eriksson och Sven-Erik Berg tillsammans med Lars-Erik Holmkvist från yrkesfiskarna.

Dagens applåd erhöi Paul Asberg, känd fiskarprofil från Kråken, när han avrundade sammanträdet.

– Om inte kajen repareras är det bättre att ta bort den livsfarliga anläggning som nu finns där. Många kommer hit och blir bestörta över hur här ser ut. Därför är det bra att vi börjar resonera om hur det här skall lösas, slutade han.

Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

Glädje i Nordmaling

28.8.1985

Bruket stannar kvar i Olofsfors

□ Olofsfors AB stannar kvar i bruks-samhället där företaget funnits sedan 1762.

□ På tisdagen beslöt bolagsstyrelsen genomföra sin tiomiljonerssatsning på nya fabrikslokaler.

□ - En förutsättning är att Nordmalings kommun står kvar vid sitt bud,

säger VD:n Birger Johansson.

□ Och kommunens bud är att köpa nuvarande kontor och fabrikslokaler samt nio hektar mark för 3,5 miljoner. I detta ingår inte den sk herrgården med sidobyggnader som blir kvar i Olofsfors AB:s ägo.

SIDAN 19

Besked från Olofsfors AB

28.8.1985

- Vi stannar kvar!

OLOFSFORS (VK)
Olofsfors AB bygger nytt för tio miljoner i brukssamhället. Det blev klart, efter många turer, vid företagets styrelsesammanträde på tisdagen.

- Det är under förut-sättning att kommunen står vid sitt bud, kommenterar Birger Johansson, VD i Olofsfors AB.

Som VK berättade förra veckan innebär kommunens bud att köpa industrilokalerna, kontoret och ett cirka 90 000 kvadratmeter stort markområde för 3,5 miljoner.

På fackligt håll är man glad över styrelsens beslut.

- En stor dag för oss, säger Ingvar Lindblom, SIF-representant i företagets styrelse.

Det var i mitten av april som Olofsfors AB offentliggjorde att man hade planer på en utbyggnad. Den skulle vara på cirka 2 000 kvadratmeter och kosta tio

miljoner. I nysatsningen ingick lokaler för sex miljoner och maskiner för cirka fyra.

Men ett villkor var att kommunen skulle köpa nuvarande utrymmen för fyra miljoner. I den summan ingick även herrgården med sidobyggnader.

Sedan har en mängd turer följt. Företagsledningen började undersöka andra lokalisering-orter i takt med svängningarna i kommunens ledning. Under sommaren har kommunledning- och företagsledningen fortsatt förhandlingarna som förra veckan ledde till kommunens slutbud. I det ingår inte herrgården och de två sidobyggnaderna till denna.

Värdefullt stanna

- De andra alternativen (bl a Hörnefors och Bjurholm) har varit mycket intressanta. Men vi har en mycket fin och duktig personalstyrka och känner det också värdefullt att Olofsfors AB finns just i Olofsfors. Därför har vi beslutat fullfölja våra ur-

sprungsplaner på utbyggnaden, fortsätter VD:n Birger Johansson.

- En absolut förutsättning är dock att kommunen står kvar vid sitt bud. Vi har, visa av de turer som varit, sagt att vi skall avvakta kommunfullmäktige den 22 oktober innan vi sätter igång med byggnationen.

Herrgården blir nu kvar i företagets ägo.

- Självfallet är vi öppna för förslag över dess användning och det kan dyka upp intressanta projekt även där i framtiden, tror Birger Johansson.

Han säger också att Olofsfors AB kommer att aktivt jobba för att stötta kommunen när det gäller eventuella etableringar i de lokaler kommunen köper.

- Det finns nog vissa möjlighe-ter att vi kan lägga ut legojobb som vi nu har på andra håll, fortsätter han.

Etapp två

Satsningen innebär inte några nyanställningar vad man vet i dag. Sådana kan det bli när etapp två blir aktuell. Då handlar

det om kontor och ytterligare lokaler. Den utbyggnaden är i dag kostnadsberäknad till fem-sex miljoner, och ligger 3-4 år fram i tiden.

Olofsfors AB har i nuläget 52 anställda. Tolv tjänstemän och 40 kollektivanställda. Omsättningen ligger runt 30 miljoner. Företaget tillverkar slitstål, markbe-redare och traktorband. Inom bolagsledningen räknar man med en stark expansion de närmaste åren, bl a till följd av ett nytt självvässande slitstål som skall tillverkas i de nya fabrikslokalerna.

Vara kvar

- En stor dag för oss, konstaterar Ingvar Lindblom, SIF-före-trädare i bolagets styrelse. Vi har hela tiden hoppats och trott att satsningen skulle bli i Olofsfors - men det har varit oroligt en tid - när vi fick reda på de andra buden.

- Nu känns det jättebra och nu hoppas vi verkligen att kommunen står kvar vid sitt slutbud, slutar även han.

P A SUNDBOM

Kommunen

- Vårt beslut ligger fast

- Ett skönt besked, säger kommunalrådet John-Erik Nylander (s) om Olofsfors AB:s styrelsebeslut.

- Att vi står vid vårt slutbud är helt klart. Vi hade mandat från kom-munstyrelsen att slutföra förhandlingarna inom

en viss ram och vi har även redovisat för kom-munstyrelsen hur läget är.

- Även om det finns en reservation från vpk så ändrar inte det majorite-ten. Och den kommer att sluta upp bakom oss, me-nar Nylander.

Han säger sig också vara lättad över att det inte blir någon flyttning till Hörnefors.

- Det är skönt att vi kunde klara ut förhållandena med "storebror", menar han (Storebror = Umeå).

Enligt Nylander skall man jobba vidare på att skaffa nya sysselsättningar till de loka-ler kommunen övertar från

Olofsfors AB. Även han understryker vikten av att kom-munen och företaget samsas i dessa ansträngningar.

- Helt klart har Olofsfors AB tillverkningar eller följ-djobb som mycket väl kan lo-kaliseras till orten istället för att läggas någon annanstans, menar han.

P A SUNDBOM

"Vill dölja missar"

26.8.1985

GRÄSMYR (VK)

– Personangrepp i stället för politisk sakdiskussion ägnar sig socialdemokraterna åt. Förlöjliganden och misstänklighöjande av Ulf Adelsohns person i stället för presentation av vad man själva tänker göra efter valet har kännetecknat de valtalande socialdemokratiska statsråden hittills i valrörelsen.

– Nu har även kommunalpolitikern John-Erik Nylander i lilla Nordmaling hemfallit åt samma taktik. Det visade sig vid radiodebatten i Centralskolan i torsdags,

då han angrep huvudmotståndaren, moderaterna, mer på det personliga planet än på det politiska. Det här konstaterandet gjorde Hans Dau när han inledde nordmalingsmoderaternas valupptakt i Gräsmyr på lördagskvällen.

– Att socialdemokraterna gör så här visar på att man har så lite att komma med själva och att man vill dölja sina misslyckanden och sina löftesbrott. Så är också fallet i Västerbotten och i Nordmaling, som hårt drabbats av regeringens storstadssatsning och miljårdrullningen till Uddevalla.

– Vi moderater kommer inte att acceptera de skattehöjningar som socialdemokraterna planerar, fortsatte Dau. Vi lovar sänka skat-

terna om vi får en moderatdominerad regering.

– Vi lovar också att öka den personliga friheten på alla områden och att minska krånglet och den godtyckliga behandling av företagare, jordbrukare, villaägare och privatpersoner från politiker och myndigheter, som socialdemokraterna skapat och avser att utvidga genom nya lagförslag som exempelvis förslaget till ny plan- och bygglag.

– Jag kommer att arbeta hårt för att skapa förståelse för våra speciella problem här i norr om jag kommer in i riksdagen, avslutade Hans Dau. Det är något som jag tycker att de socialdemokratiska riksdagsledamöterna misslyckats fullständigt med.

Handlingskraft i Nordmaling

27.8.1985

LÄT oss ägna några rader åt det som tydligen är Nordmalings kommunpolitikens älsklingsämne, nämligen Tjäruskärs hamn.

Naturligtvis har den observante läsaren och lyssnaren lagt märke till hur politikerna nästan konsekvent yttrar sig en bit vid sidan om själva sakfrågan varje gång problemen i Tjäruskärs hamn aktualiseras. Senast fick vi detta verifierat vid en paneldebatt i lokalradion. Om man trots allt får politikerna att närma sig pudelns kärna försöker de med förenade krafter att bagatellisera hela frågan. Påståenden från politikerhåll att kajfrågan i Tjäruskär enbart berör en handfull stugägares intressen är en medveten och grovt felaktig vinkling. Orsborna har aldrig begärt någon kaj enbart för sina egna behov. Den verklighet man på kommunalt håll tidigare försökte tuga ihjäl och som man numera försöker prata bort är denna:

Ett stort antal ideella och andra organisationer har i skrivelser till Nordmalings kommun påtalat att kajanläggningen i Tjäruskärs hamn borde återställas i användbart skick. Dessutom har yrkesfiskare, ortsbor och andra i flera skrivelser uppvakat kommunstyrelsen i den här frågan. Bland dem som skickat skrivelser kan nämnas tullverket, segelsällskap, fiskerioorganisationer etc. Då kommunledningen försöker att få dessa organisationer att framstå som stugägare i Tjäruskär är det naturligtvis i avsikt att vilseleda. För att vi bättre skall kunna överblicka och värdera kommunens insatser i Tjäruskärs hamn bör vi kanske göra en liten tillbakablick. Innan Nordmalings kommun 1977 gick in som delägare i kajen/hamnen hölls kajen i användbart skick, främst tack vare

ortsbefolkningens gemensamma ansträngningar. Sedan Nordmalings kommun gick in som delägare har kajen tillåtits förfalla så till den milda grad att den numera är både anskrämlig och livsfarlig. Inte nog med att träverket i den timrade kajen är ordentligt murket på sina ställen. Dessutom har en del av kajen helt sonika kapats bort. Det spekuleras i huruvida en av de fem delägarna i kajen tagit igen sin femtedel och glömt att meddela de övriga fyra delägarna. Hur som helst har kajens totala standard med kommunens hjälp kraftigt försämrats.

Det värsta är väl ändå att den här mycket måttliga insatsen från kommunalt håll hittills har kostat skattebetalarna cirka ett hundra tusen kronor (100 000:-). Man har planerat, projekterat och prospekterat storslagna projekt för att sedan åstadkomma – absolut ingenting. Ansvariga inom kommunen ventilerar nu på fullt allvar möjligheten att som det heter "styra bort den förbannade kajen". En sådan åtgärd i kommunal regi skulle givetvis kosta skattebetalarna ytterligare några tiotusental kronor. Totalt skulle då kostnaderna komma att ligga på bortemot 150 000:-. För denna blygsamma kostnad har då Nordmalings kommun lyckats utplåna den kaj, som allt sedan den uppfördes på 1930-talet, under flera årtionden har nyttjats av yrkesstrafik och nöjestratik till sjöss samt dessutom av försvaret, tullen etc. Att kajen även i framtiden skulle behövas för att serva turister, myndigheter och andra har till syvende och sist ingen betydelse. Det väsentliga är ju ändå att Nordmalings kommunstyrelse i olika tappningar fått demonstrera sin handlingskraft.

Sven-Erik Berg

Min käre Make,
vår kära Far,
Svårfar, Morfar och Farfar

**Frans Oskar
Nygren**

* 1/1 1911 † 24/8 1985

har lämnat oss i stor sorg och saknad.

Ava den 26 augusti 1985

DORIS

Elaine och Kjell-Arne

Morgan, Fredrik

Leif och Majlis

Anna-Lena, Johanna

Elisabeth och Assar

Lena, Linda

Mikael och Anki

Broder

Övrig släkt och vänner

Vad du lidit ingen känner

Ty du själv din börda bar

Syntes glad bland dina vänner

När du kanske plågad var.

Tåligt bar du själv din börda

Genom livets kamp och strid

Vi ditt minne älska, vörda

Vila nu i frid. 27.8.1985

Jordfästningen äger rum i Cath-

arinakapellet, Nordmaling, lör-

dag 31 aug. kl 12.00. Den som

med sin närvaro önskar hedra

den bortgångne inbjudes till

minnesstund i Församlingsgår-

den efter begravningen. Tänk

på Fonden för hjärt- och kär-

sjuka pg 95 06 13-0.

Oskar Nygren, Ava. På region-sjukhuset i Umeå avled på lördagen förre hemmansägaren Oskar Nygren, Ava, Lögdeå. Han var 74 år och sörjes närmast av makan Doris, född Hellman, fyra barn med familjer samt en broder med familj.

Han var född i Ava och förblev hembyn trogen under hela sin levnadsbana. Växte upp i ett jordbrukarhem och så småningom övertog han tillsammans med brodern föräldrahemmanet som delades. På sin del bedrev Nygren sedan jordbruk under en följd av år tills den så småningom överläts till en av sönerna. 1947 gifte han sig med Doris Hellman, Ava. Under sin aktiva bana som jordbrukare var han aktiv i föreningsrörelsen inom bondeväsendet. På lediga stunder var sommarstugan i Himmelsundet hans käraste tillflyktsort. Tidigare var han mycket intresserad av den årliga ålgjakten. 27.8.1985

Valet ny vändpunkt för Nordmaling?

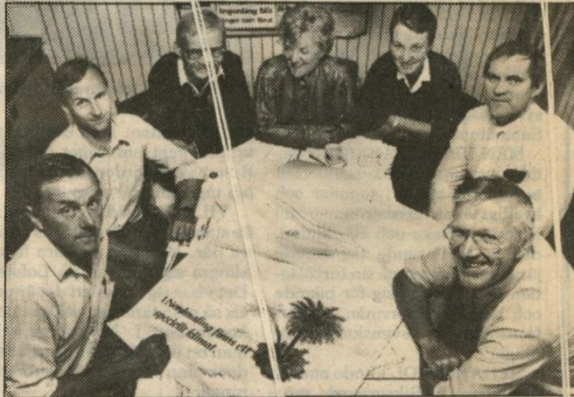
28.8.1985

□ Med knappast möjliga majoritet, sju röster, blev det socialistisk dominans i Nordmaling vid kommunalvalet 1982.

□ Nu har den första treårsperioden i historien med icke-borgerligt styre i Nordmaling gått tillända. Vid valet 15 september avgörs om det socialistiska styret blir en parentes eller kan fortsätta.

□ De övriga partierna är inte odelat nöjda med det socialdemokratiska maktinnehavet även om många av de avslut som fattats har tagits i enlighet.

□ Kommunen har, trots sitt gynnsamma pendelavstånd mellan Umeå och Örnsköldsvik fått vidkännas folkminskning och en vikande arbetsmarknad de senaste tre åren.

I Nordmaling råder ett speciellt klimat. Och ingenting blir längre som förut. Texter som kan äga sin speciella giltighet när man diskuterar kommunalpolitik i denna krets.

Från Östen Gustavsson (m), Christer Bäckman (fp), Alf Berglund (c), Gun Bergström (mp), Madelaine Gustafsson (vpk), Bengt Gunnarsson (kds) och John-Erik Nylander, kommunalråd (s).

FOTO: ROLAND BERGGREN

Johnny Hägglund, Nordmaling, och Monica Berglund. Med på bilden är dottern Josefine. Vigseln förrättades i Katarina-kapellet, Nordmaling, av Valter Hjort. (Carlsson foto, Hörnefors).

SIDAN 8

Politisk strid om barnomsorg Beslut efter voteringar

29.8.1985

NORDMALING (VK)

Barnomsorgen, äldreomsorgen och den framtida planeringen av Rödvi-kenområdet kom att dominera kommunstyrelsens senaste sammanträde i Nordmaling.

Barnomsorgsplanen för åren 1985-89 blev ett stort diskussionsämne som också ledde till två voteringar. Men eftersom voteringarna inte ledde till några ändringar i planen fastställdes denna.

Ena voteringen kom när Östen Gustafsson (m) ville utöka antalet familjedaghemplatser med tio. Sex ledamöter (s + vpk) var emot detta medan c, fp och m med sina fem röster ville öka antalet. Gustafsson reserverade sig.

Nästa votering stod Kjell Nilsson (vpk) för. Han föreslog ett nytt daghem i Nordmaling 1986-87. Här röstade fem socialdemokrater emot. 4 röster (c + vpk) var för och två ledamöter (fp + m) avstod från röstning. Nilsson anmälde reservation.

Stiftelsen bygger

Det kommer att bli Stiftelsen Nordmalingshus som får uppdra- get att bygga servicehus för pensionärer när den dagen kommer. Nu beslöt kommunstyrelsen att förskötta medel för projektet av detta hus.

Man diskuterade också i vems regi den planerade ombyggnaden av Strandholmen skall ske. Uppgifter som kommunkansliet inhämtat tyder på att det kan vara för- månligt ur länesynpunkt att Stiftel- sen Nordmalingshus tar hand om

att utreda möjligheterna till utvid- ning av Rödvi- och Rödvi- områ- det på f.d. flygfältet i Olofsfors eller att hitta ett alternativt område. I arbetsutskottet hade man varit ne- gativt inställd till planerna på ut- vidning. Men när centerpartisten Sune Holmberg, själv en av arren- datorerna av åkermarken i Olofs- fors, förklarade att han inte var ne- gativ och att de aerodynamiska förhållandena i Olofsfors är spe- ciella så ställde sig kommunstyrel- sen inte längre avvisande.

Utredning grundförhållanden

En utredning skall göras om grundförhållandena på Rödvi- kenområdet. Det var John-Erik Ny- lander (s) som sade att det fanns vissa tecken på att grundförhållan- dena i området kunde vara otill- fredsställande för planerna på en ishall. Därför ville han ha en un- dersökning om det går att utmär- kersynpunkt placera en ishall där. Ef- tersom man har 50 000 i anslag för utredning beslöt att ta 14 000 av dessa till projektet.

Kommunen köpte i februari fas- tigheten Levar 4:43. Nu har man planer på att stycka av tomt kring själva bostadshuset för att sedan sälja detta. Dessutom vill man göra i ordning villatomter på resten av fastigheten som också senare kan säljas.

P A SUNDBOM

Utser gruppen

Det blir fritidsnämnden som får i uppdrag att utse en parlemen- tarisk grupp för planering av den framtida utformningen av Rödvi- kenområdet.

Så beslöt kommunstyrelsen och den till mötes. Det var kommunis- tyrelsens ordförande John-Erik Nylander som födde idén till en så- dan här arbetsgrupp. Men centern har varit ovillig och tyckt att fritids- nämnden borde svara för den pla- neringen.

Efter en hel del diskuterande i kommunstyrelsen där bl a fram- kastades att fritidsnämnden till- sammans med kommunstyrelsens arbetsutskott skulle sköta frågan kom Nylander med ett kompro- missförslag att utse gruppen ges möjligheter att utse gruppen som skall vara parlamentariskt sam- mansatt. Om detta nåddes enighet. Fritidsnämnden får uppdraget

Nordmaling Vägen ska inte breddas

NORDMALING (VK)
Byggnadsnämnden i Nordmaling tycker inte att vägen från Furören skall breddas och göras till gemensam utfartsväg. Därmed går nämnden fastighetsägarna i området tillmötes.

I stället vill man fortsätta utreda möjligheterna att kombinera tillfartsvägen med de vägar som planeras för Lögdeå 8:51 och även titta på förslaget om en väg över sundet mellan Gumpjärden och Njurviken.

Det är lantmäteriets specialenhet som hört sig för om möjligheterna att göra nuvarande väg till en gemensam sådan.

Fastighetsägarna har ställt sig negativa. Den befintliga sträckningen ligger i direkt anslutning till tomtgränserna 10-20 meter från sommarhusen varför ökad trafik kan bli mycket störande. Man säger också att nuvarande väg är mycket smal och endast dimensionerad för befintliga fastigheters behov.

Fastighetsägarna säger också att en bank över Gumpsundet måste dimensioneras för höststormarna som ofta orsakar höga isvallar längs stranden. En avstängning av sundet kan också leda till svåra strömförhållanden eftersom Gumpsundet förbinder Bottenhavet med innanför liggande fjärdar. Man är också rädd att en ändring kan verka störande på det rika fågellivet.

Tekniska avdelningen har konstaterat att den aktuella vägen har mycket låg standard och föreslår att en eventuell ny förbindelse görs väster om de befintliga avstyckningarna samt söderut mot Lövudden.

• Nya bygglov

Bengt Frankkila får bygglov för varmbonat lagerutrymme på Herkules 12 i centrala Nordmaling förutsatt att inte tomtgrannarna har någon erinran.

Gerhard Hytteman, Sundbyberg, får stycka av fem tomter från Järnås 5:25. Roland Johansson, Umeå, får bygga fritidshus på Brattsbacka 2:67.

Roland Eriksson, Lögdeå, får bygga ny gäststuga på Lögdeå 3:153. Sven Erixon, Levar, får bygga gäststuga på Hingelsböle 1:38. Stephanus Neib, Nordmaling, får bygga bostadshus på Ava 2:30. Staffan Ägren, Falun, får bygga fritidshus på Nyåker 2:167. Roger Sandgren, Umeå, får bygga gäststuga på Örelund 1:3. Birger Laggnäs, Nordmaling, får bygga gäststuga på Levar 3:80.

terholm, Örsundsbro, som begärt varningsskyltar för häst efter väg 501 och väg 2035.

P A SUNDBOM

Om moderat företagsstöd i Nordmaling

JAG VILL att Hans Dau ger besked i två frågor som berör oss i Nordmaling och även många andra.

Moderaterna säger sig värna om de små företagen. Centern har i riksdagen föreslagit att arbetsgivaravgiften skall sänkas med 5% för de 15 först anställda tack vare att småföretagen har så låg sjukfrånvaro. Socialdemokrater och moderater sa båda nej till förslaget. Tycker du att det är att värna om småföretagen?

Moderaterna säger sig värna om landsbygden. När norrlandsstödet behandlades i riksdagen föreslog moderaterna mindre stöd än till och med s och vp. Jordbrukarna skulle alltså fått än mindre pengar kommande år om moderaterna fått igenom sitt förslag och än fler jordbrukare skulle med moderat politik ha tvingats avveckla sin verksamhet. Är det att värna om landsbygden?

29.8.85 Rättvis borgerlig

Krav om servicehus

NORDMALING: Folkpartiet hade på tisdagen kallat kommunens pensionärer till ett sammanträde i församlingsgården.

Under debatten betonades med skärpa nödvändigheten av att kommunen påskyndar uppförandet av det mångomtalade servicehuset. Det är något som de äldre verkligen väntar på.

Nu fanns ingen närvarande från kommunen som kunde svara. Meningen bland de närvarande var att den här formen av trygghetsservice borde erbjudas pensionärerna kostnadsfritt.

Vid mötet medverkade Nils-Erik Dahlberg och hans dotter Louise med sång och musik och alla närvarande pensionärer bjöds på fika. 30.8.1985

• Äläggs riva

På fastigheten Ava 2:29 finns en icke underhållen ladugård vars ägare inte är känd. Tekniska avdelningen vid Nordmalings kommun får utreda vem som äger ladugården och ålägga denna att riva byggnaden samt städa upp tomtområdet.

En byggnad på fastigheten Nyåker 2:51 är inte underhållen. Byggnadsnämnden ålägger nu ägaren att snygga upp huset eller att riva det senast 1 juli 1986. 1978 ålades ägaren också att sätta huset i stånd.

Städa upp måste också ägaren till fastigheten Mo 2:52. En del av byggnaden har rivits - men arbetet är ej slutfört. Nu åläggs ägaren att före 1 november transportera bort rivningsavfallet och städa upp tomtområdet.

• Inga varningsskyltar

Avslag blev det på en begäran från Kari Lehtonen och Aino Wes-

Sju segrade i motionsbingon

OLOFSFORS: Sju av de sammanlagt 75 deltagarna nådde 30 poäng vid onsdagskvällens motionsbingo i Olofsfors, arrangerad av Nordmalingskorpen. Namnen är: Göran Andersson, Evert Norman, Jeanette Karlsson, Lars-Erik Birgersson, Adele Westermark, Karl Jansson, Viola Sjöström och Ulla-Britt Sandman. 30.8.1985

UMEÅ KUSTLANDET

EFS-pastor rör på sig

NORDMALING: - Vi pastorer bör röra på oss då och då. Efter 10,5 år i Nordmaling är det dags för mig att pröva en annan församling. Det säger Curt-Lennart Edlund, EFS-pastor i Nordmaling som nu lämnar kommunen.

På söndag installeras han i Bonäset i sin nya tjänst som EFS-pastor i Arnäs - strax norr om Örnsköldsvik.

I Nordmaling har Edlund svarat för nio EFS-församlingar. På nya tjänstgöringsorten blir det sex föreningar som han kommer att verka inom.

43-årige Curt-Lennart Edlund är bördig från Mjällom och flyttar nu sin verksamhet något närmare sina hemtrakter. Första året kommer han att bo kvar i Nordmaling och pendla med tanke på barnens skolgång. Men på sikt kommer han att flytta från Nordmaling där han blivit en känd och uppskattad förkunnare och sångare.

EFS ungdomsinstruktör Göran Berglund kommer också att lämna Nordmaling för att flytta till Umeå. Hans efterträdare i Nordmaling blir Bo Glaas, Gräsmyr.

Någon ersättare till Edlund är inte utsedd. Troligen blir tjänsten vakant ett år innan någon ny pastor hinner utses.